

יוצא לאור במיוחד לקראת פורים הבעל"ט



קונמרם

אאלפך חכמה

בלבבי משכן אבנה

אוצר האותיות

ערך אנרת

תורה לשמה

תורת שעשועים

לא מונה כלל



נשמח לקבל הערות והארות,
וכן תוספות קצרות על
הקונטרס, על מנת לתקן
ולהוסיף במהדורה הבאה
בע"ה.

כמו כן, המעוניין לסייע להגיה
את הקונטרס כל שבוע לפני
צאתו, יפנה למערכת.



להאזנה לשיעור בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

ומקיישים: כוכבית [*]
סולמית [#] -
[מספר שיעור] -
סולמית [#]



© כל הזכויות שמורות

מידי שבוע יוצא לאור קונטרס
'אאלפך חכמה',
שכל שבוע עוסק בתיבה אחרת.
המעוניין להצטרף לרשימת התפוצה
(דרך המייל/פקס)
ישלח בקשה במייל
bilvavi231@gmail.com
מדרכי הקדושה עדיף לשלוח בקשה
דרך הפקס
03-5480529

ללקיחת חלק בהוצאות
הגדולות של הדפסת הספרים
לזיכוי הרבים, ניתן לצור קשר
עם מערכת
'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

תוכן העניינים

"בא אל התיבה"

ערך אגרת

עבודה

ז בלכביפדיה עבודת ה' אגרת

מחשבה

יז בלכביפדיה מחשבה אגרת
כח אוצר האותיות אגרת הזאת
לב סוגיות במחשבה אגרת

רל"א שערים

לה צירוף א-ג / א-ר / א-ת / ג-ר / ג-ת / ר-ת

קבלה

מב בלכביפדיה קבלה אגרת
מח מילון ערכים בקבלה אגרת - אנרטל

ארמית

ג מילון ערכים בארמית אגרת - אוגרת - פטקא -
פתקא - פרסמנמא - איגרת - גרנילא

לתוכן עניינים מפורט <<< עמוד גא



מדור עבודה

בלבביפדיה עבודת ה'

אגרת

בלבביפדיה עבודת ה'

אגרת

כפשוטו, - בתורה שבכתב מעיקרא הרי קיבלו ברצון שזה ה'נעשה ונשמע', ובתורה שבע"פ "כפה עליהם הר כגיגית", וכאשר מתגלה בימי מרדכי ואסתר "הדר קבלוה בימי אחשורוש", כלומר שהופכים את התורה שבעל פה לתורה שבכתב, וכשם שאת התורה שבכתב, קיבלו מעיקרא ברצון - 'נעשה ונשמע', כך גם בימי אחשורוש מקבלים את התורה שבעל פה באופן של רצון.

וכאן בעומק, מתאחדים התורה שבכתב והתורה שבעל פה, - "תורותי - אחד תורה שבכתב ואחד תורה שבע"פ", - במתן תורה הם היו "תורותי", שתי תורות, כי תורה שבכתב קיבלו ברצון, ותורה שבעל פה בכפיה, ובימי הפורים ש"הדר קיבלוה", - מקבלים את שניהם בבת אחת, וכאן נעשה האחדות של תורה שבכתב עם תורה שבעל פה.

וכמו שהוזכר, זה גדר ה'אגרת' שמצרפת את הכתב ומצרפת את ה'על-פה', שמאחדת ומחברת אותם גם יחד.

שורש ה'נהפוך הוא' - תושבע"פ שנתהפך למדרגת תושב"כ

וזה עומק השורש של ה'נהפוך הוא' שמתגלה בפורים, - בהשתלשלות שבדבר, ה'ונהפוך הוא' היה באופן של "אשר שברו אויבי היהודים לעשות" ש"גמולו ישיב לו בראשו", אבל בעומק יותר, השורש הוא בעצם ה'אורייתא' עצמו, ב'הדר קיבלוה בימי אחשורוש' מונח ה'ונהפוך הוא'.

ובדיקדוק הדברים של מה שהוזכר - נתהפך הדבר מתורה שבעל פה לתורה שבכתב, - זה שורש מציאות ה'ונהפוך הוא', ההפיכה שחלה

אגרת, "אגרת הפורים הזאת", מגילת אסתר נקראת 'ספר' ונקראת 'אגרת' כמו שמפורש בקרא, וכמו שאומרת הגמ' במגילה, "מגילה צריכה שרטוט כאמיתה של תורה" ואין מדקדקין באותיותיה בחסירות ויתירות.

ה'אגרת' מצרפת את ה'כתב' ואת ה'על-פה'

ובהגדרה שורשית, יש תורה שבכתב ויש תורה שבעל פה, וה'אגרת' היא הממוצעת בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה. - זהו מגילת אסתר שנקראת אגרת, וביסודה הרי, - היא היתה מתחילה בעל פה, עד שביקשה אסתר "כתבוני לדורות", אמרו לה 'שלישים ולא רבעים', עד שמצאו לה סמך מן המקרא - מן התורה, והרי שביסודה היא היתה תורה שבעל פה, והיא הפכה להיות תורה שבכתב ולפיכך היא 'ספר', - והיא 'אגרת' - שהיא גם תורה שבעל פה.

דברי הגמ' הידועים מאד בסוגיא דמתן תורה במס' שבת, "ויתייצבו בתחתית ההר, מלמד שכפה עליהם הר כגיגית", וע"ז יש את שאלת התנחומא והתוס' ועוד ראשונים, הרי הם אמרו 'נעשה ונשמע', ולשם מה נצרך שיהיה "כפה עליהם הר כגיגית", והתירוץ ע"ז בתנחומא, ש'נעשה ונשמע' אמרו על התורה שבכתב, ועל תורה שבעל פה שמצריכה יגיעה ועמל, עליה נצרך ה"כפה עליהם הר כגיגית", ועל ה'כפה עליהם הר כגיגית' נאמר שם בגמ' "מכאן מודעא רבה לאורייתא" שזה בא בכפיה, ועל זה נאמר "הדר קבלוה בימי אחשורוש" - מאהבת הנס, - שזה קאי הרי על תורה שבעל פה, וא"כ בתורה שבעל פה לא קיבלו מעיקרא את הדבר באופן של רצון

שניות. צירוף הכתב וה'על-פה' במדרגת פורים במדריגת פורים נעשה הכח של האחדות שבדבר, והגדר שבדבר הוא, שיש כאן צירוף של שניהם גם יחד, הכתב וה'על-פה' מצטרפים.

זה ה'ישנו עם אחד' - מקום ה'אחד' שמצטרפים, ואז הם מקבלים את התורה של כתב ואת התורה של "על-פה" בבת אחת, - וכמו שנתבאר בהגדרה המדוקדקת יותר, ה'על-פה' הופך להיות 'כתב', - וזה היה גם במתן תורה בשורש, כדברי חז"ל, שהקדוש ברוך הוא מדבר את הדיברות, והם היו מקיפים את כל העולם כולו, ולאחר מכן נחקקים בלוחות, אבל מצד המקבלים זה היה בשני שלבים, - בזמן של ימי הפורים, גם אצל המקבלים הצטרפו שניהם גם יחד, וכמו שבמתן תורה הדיבור נתפשט לכל העולם כולו, ולאחר מכן, נחקק בלוחות, - "מכתב אלקים", כך גם בימי הפורים, האגרות נשלחו לכל קכ"ז מדינות, - "אחשורוש מולך בכיפה" כמו שאומרת הגמ' בפ"ק דמגילה, ומכח כך מתגלה ההארה של כח הקול שיוצא בכל העולם כולו, וחוזר ומצטרף למדריגת האגרות, שמצטרף ומחבר את הכתב וה'על-פה' כפי שהם היו מחוברים בשורש במדריגת מתן תורה כמו שנתבאר.

ערב-רב שבמתן תורה וערב רב שב'הדר קיבלוה'

ויתר על כן, הרי לפני מתן תורה, ביציאת מצרים נאמר "וגם ערב רב עלה עמם", - "העם הזה אשר העלית ממצרים", כמו שאומרים חז"ל שמשו רבינו העלה את ה'ערב רב' לדעתו, - וכמו שבמתן תורה הראשון, היה גילוי של ערב רב, וכמו שאומר הרמב"ן שבמתן תורה גופא, ה'ערב רב' לא עמד ביחד עם ישראל, אלא הוא עמד במחיצה לעצמו, - כך גם בקבלה השניה, ב"הדר קיבלוה בימי אחשורוש" יש עוד פעם

בעצם הדבר, - כל כתב, הוא נעשה ע"י כף היד, וכאשר הופכים את הכף, זה הפיכת הדבר מכתב למציאות של 'על-פה', וזה א"כ, השורש של ה'ונהפוך הוא' שמתגלה בהשתלשלות בפועל, השורש שלו הוא בעצם הדברי תורה עצמם, שנתהפך מדריגת תורה שבעל פה לתורה שבכתב.

מדריגת ה'על-פה' ומדריגת הכתב במתן תורה

הרי במתן תורה מתגלה כח של תורה שבעל פה, - עשרה דיברות שהקדוש ברוך הוא דיבר, - "אחת דיבר אלקים שנים זו שמעתי" וההתגלות של עוד ח' דיברות מפיו משה, "משה ידבר והאלקים יענו בקול", - זו ההגדרה הכללית, אבל ה'אחת דיבר אלקים' שהיה גנוז בתוכו כל העשרה, - זה היה באיתכסיא, זה היה בהעלם.

והלוחות, ניתנו לאחר מכן, לאחר ארבעים יום, אבל נשתברו בי"ז תמוז, - וכל סדר הדברים שהיה עד יום הכיפורים.

יום הכיפורים - פורים, כלומר, יום הכיפורים מגלה נתינת לוחות שניות, ופורים מגלה ג"כ נתינת לוחות, ומה שהוא מגלה נתינת לוחות, כלומר, שה'על-פה' מצטרף לכתב, - מה שהיה גילוי במתן תורה, שביום מתן תורה היה גילוי של 'על-פה', אבל הנתינה של הכתב, היה לאחר זמן.

וא"כ, במדריגת מתן תורה היה את ה'תורות' מצד עצם ההתגלות של המקבלים, שאת הכתב הם מקבלים ברצון, ואת ה'על-פה' באונס, וכמו כן בערכין של זמן ג"כ, נעשה החלוקה, שה'על-פה' מתקבל ביום מתן תורה, והכתב מתקבל לאחר זמן, - לאחר ארבעים יום לוחות ראשונות, או לאחר מאה ועשרים יום - שזה סדר הדבר, האופן שהתקבלו הלוחות

האגרות האחרונות, הם מגלים את ה'ונהפוך הוא', וה'ונהפוך הוא' גורם ש"רבים מעמי הארץ מתיידיים", - זה האותיות גר שנמצאים במילה - 'אגרת', מה ש"רבים מעמי הארץ מתיידיים", היינו שמתוסף כאן קומתם של גרים, על קומת הכנסת ישראל.

ויתר על כן, - חז"ל אומרים שבין אגרות ראשונות לאגרות שניות, היה שבעים יום, - ומפורש בחז"ל, שהשבעים יום הללו, הם כנגד שבעים יום שהמצרים נתנו כבוד ליעקב אבינו, מכח כך, היה כאן את ההפרש של השבעים ימים הללו, בין אגרות לאגרות.

'סוד' דפורים - מכח מקום ה'בין לבין'

ברור ופשוט לכל בר דעת, השבעים יום הללו, עליהם נאמר "נכנס יין יצא סוד" שזה בגימטריא שבעים כמו שאומרת הגמ' - 'חושבן ידיה כחושבן ידיה', והיינו, שבין אגרות ראשונות לאגרות שניות, - שם מונח הסוד של הפורים, כלומר, הכח של האגרות הללו, - יש את האגרת שבהתחלה ויש את האגרת שבסוף, - ויש את מה שנמצא בין האגרות, ומה שנמצא בין האגרות, זה מקום הסוד של הפורים.

באגרת של "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד", היינו שאוגרים את כולם, מצרפים את כולם, ובאים להשמיד את כולם, ביום אחד, וכביכול, אם היה נעשה כך, - כלשון הגמ' "קרחת אתה עושה במלכותי", - נעשה מציאות של קרחה, מקום של חלל, מקום של העדר במלכות אחשוורוש, - וע"ז ענה לו המן - "ישנו עם אחד מפוזר ומפורד" - שמכח כך הוא אינו עושה מציאות של קרחה, אבל ביסוד הדברים מונח ב'קרחה אתה עושה במלכותי' שהסילוק של קומת הכנסת ישראל, יוצר מציאות של חלל, של העדר.

את הגילוי של הערב רב, שזה מה שנאמר במגילה "ורבים מעמי הארץ מתיידיים כי נפל פחד היהודים עליהם", - ה"רבים מעמי הארץ מתיידיים" אלו הם אותם נפשות שמתגלה במתן תורה שיש כח של ערב רב שמצטרף לכנסת ישראל, כך גם ב"הדר קיבלוה", מתגלה כח של הערב רב, שחוזרים ומצטרפים, שזה מדריגת הגילוי שהיה גם במתן תורה.

ובדקות יותר, האגרת יש בה אותיות א' ות' - מא' עד ת', - מהראשית עד מציאות האחרית, והאותיות האמצעיות שבאגרת זה אותיות גר.

ג' האגרות שבמגילת אסתר

בכללות ממש, היה הרי במעשה דפורים ג' אגרות, היה את האגרות הראשונות - "להיות כל איש שורר בביתו" וע"ז אומרת הגמ' במגילה דף י"ב כידוע, "אלמלא אגרות ראשונות לא נשתייר משונאיהם של ישראל שריד ופליט", והיה את האגרות השניות של "להשמיד להרוג ולאבד" שהם האמצעיות, והיה את האגרות השלישיות לאחר מכן, "אשר שברו אויבי היהודים" וגו' שנתהפך הדבר.

האגרות הראשונות היו במדריגה של ראשית, - "להיות כל איש שורר בביתו" כלומר, הוא הראש של הבית, - זה השררה, - זה הא' - שר שנמצא בתיבת ראש, זה היה הגילוי של האגרות ראשונות - מדין הא' שב'אגרת'.

האגרות שניות - "להשמיד להרוג" זה היה האחרית, זה הסוף, זה הת' - הת' שבאגרת - תיו תחיה, תיו מיתה, תיו חיים, כמו שאומרת הגמ' בשבת.

וא"כ, האגרות הראשונות הם ההתחלה, - הם הראשית, - הם הא'.

והאגרות השניות הם הת', מציאות האחרית, מציאות ה'סיפא'.

לשון הגמ' שהזכרנו 'גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות שעמדו לישראל", - ה"גדולה הסרת הטבעת" של גזירת המן, שאז כשנותן לו אחשוורוש את הטבעת "והעם לעשות בו כרצונך", - מתגלה אז, השורש של ה"גדולה הסרת טבעת" שבדבר שהוא "יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות".

מדרגת ה'בין' שבנביא

וביאור לשון חז"ל "יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות" היינו, - שכל נביא יש בו ג"כ אותיות בין - 'בין-לבין', וא"כ המילה נביא זה אותיות א'-בין, זהו המציאות של נבואה, וכאשר נאמר א"כ, "גדולה הסרת טבעת יותר" וכו', - מתגלה כאן העומק של ה'בין', שמה שלא מתגלה ה'בין' במדרגת הנביאים - מתגלה ה'בין' כאן בימי הפורים.

ובלשון קצרה, - עיקר שורש הנבואה הוא במדרגת משה רבינו שהוא אב ואדון לכל הנביאים כולם, ועיקר גילויה של נבואתו של משה היה מ'בין הכרובים', משם היה מקום נבואתו של משה רבינו, וכהגדרה כוללת של מציאות הנבואה, - הנביא, כאשר הוא מתנבא בדבר ה', - שורש ההשגה שממנה מגיע הנבואה זה התפיסה של הנביא ב-'מה בין', - מה בין הנבואה שבו לבין הבורא המתגלה בו, משם שורש ה'ניב שפתיים' שמתגלה, כל ה'ניב שפתיים', הנביא שמתגלה לו מציאות של נבואה, - הצד התחתון שבדבר, זהו 'ניב' מלשון דיבור, בבחינת מקום הצירוף של הנשמה והגוף, - "ויפח באפיו נשמת חיים ויהיה האדם לנפש חיה", - כמו שמתרגם האונקלוס "לרוח ממללא", אבל השורש של כח הנבואה מתגלה מה'בין', - הנביא בטל אליו יתברך שמו, כלומר, שבכביטול הזה, מונח בו עצם התפיסה, - מה בין הנבואה שבו לגילוי הבורא, ומה'בין' שבדבר, משם יוצא

ולפיכך, במקום הזה, - במקום החלל, במקום ההעדר, - זהו הדבר שנמצא 'בין-לבין' בין שני דברים, - בין כל דבר לכל דבר, יש מציאות של חלל בבריאה, - אין לך שני דברים שמחוברים באופן השלם, - בעצם היותם שנים, אפילו כאשר מצרפים אותם, עדיין הצירוף אינו יכול להיות באופן השלם, ובין כל שני דברים נמצא מציאות של חלל.

יש הרבה דברים שנאמר עליהם בש"ס "אין-בין", אבל עיקר סוגיית ה"אין-בין" נמצאת הרי במסכתא דמגילה, ששם המשנה מונה כסדר כמה וכמה דינים שנאמר בהם "אין-בין זה לבין זה", וברור ופשוט הדבר, זה לא במקרה שזה נאמר דוקא כאן במכילתין דמגילה, אלא, - פורים מגלה את ה"אין-בין", את מה שנמצא בין דבר אחד לדבר שני, - ויש גם התגלות של "אין-בין" להדיא בפורים, "אין בין אדר ראשון לאדר שני" - "אין בין פורים קטן לפורים גדול".

אבל יסוד ה'אין-בין', זה עומק ההארה שמתגלה בימי הפורים, מה שנמצא בין הא' לת', זה ה'אין-בין' שנמצא ומונח בתוך הדברים הללו, - אלו הם השבעים יום שנתבאר, בין אגרות לאגרות, - שם נמצא ה'נכנס יין יצא סוד', ומהו הסוד שמתגלה א"כ, בימי הפורים, - זהו סוד שמתגלה מהמקום של 'אין-בין', מהמקום של החלל הנמצא בינתיים.

ברור ופשוט הדבר, כמו שאומרת הגמ' במגילה הרי, "גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות שעמדו להם לישראל, הגזירה שנעשה "להשמיד להרוג ולאבד", שלאחר מכן נעשה מציאות ההצלה, - אין כוונת הדבר שכאשר נעשה מציאות ההצלה, - התגלה ה"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", אלא כוונת הדבר, שכאשר נעשה ההצלה, - מתוך הגזירה עצמה האיר האור של ההצלה, - "ממכה עצמה מתקן רטיה", וזהו

בן דוד, אור הגאולה העתידה. משיח בן דוד, הוא המחבר ראשית ומחבר אחרית, - הרי דוד המלך, ניתנו לו שבעים שנה מאדם הראשון, - ובהדגשה שבעים שנה, - כלומר, הוא לקח את הסוד שמונח בדברים, והוא השורש לגילוי של משיח בן דוד דלעתיד לבוא, במקום האחרית, במקום הת'.

זה המילה אגרת בעומק, הא' - זהו האדם הראשון, הגר - זה מדריגת דוד עצמו שמצד רות, יש לו שורש שהוא בן גרים, והת' זה הגילוי של האחרית של ימות משיח.

ימי הפורים מגלים את מדריגת האגרת, ומגלים את העומק שבדבר, שיש גילוי של הראשית וגילוי של האחרית, - ואת נקודת ההבדל בין ה'קודם שנברא העולם' - שזה הגילוי האחד, לבין הגילוי שעתיד להיות באחרית הימים, אחרי כל ימות העולם, - שעתיד להביא את כל מציאות העולם ל"ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

הגלוי הזה של ימי הפורים, הוא הנקרא אגרת, - ומעמקי הגילוי - הרי כדברי חז"ל הידועים "כל המועדים בטלים לעתיד לבוא חוץ מפורים וי"א אף חנוכה", פורים לא בטל, - בהבנה הבהירה, למה שנאמר השתא - זה לא רק שהוא האור של הלעתיד, ולכן הוא לא בטל, - ובלשון אחרת, - הוא לא רק הממוצע בין העולם הזה לעולם הבא, ולכן הוא לא בטל, - שוודאי שהגדרות אלו הם אמת.

אבל בהגדרה השורשית, השתא לענייני דידן, פורים לא בטל מחמת שכל מהות הגילוי שלו, הוא לגלות מה היה קודם שנברא העולם ומהו הגילוי של ימי האחרית דלעת"ל.

אלו הם שתי התפיסות של ימי הפורים.

כח מציאות של הדיבור העליון - דיבורו של מקום, שזו מדריגת הנבואה, - עד מדריגת משה רבינו, ששם זה דיבור ממש כביכול, "שכינה מדברת מתוך גרונו".

בימי הפורים מתגלה מגילת אסתר, - וכמו שדורשת הגמ' הרי, כמה דרשות, אבל ביסוד הדברים יש כאן גילוי חדש של מדריגת הנבואה, - מגילת אסתר מגלה את ה'בין', - מה שנמצא בין מציאות אחת למציאות שניה.

עומק הגילוי דפורים - ה'אחד' שבראשית וה'אחד' שבאחרית ומה שביניהם

אבל העומק הנוסף שמתגלה בימי הפורים, - זה הסוד שמונח בימי הפורים, - בשבעים ימים שהיה בין אגרת לאגרת שהוזכרו, מתגלה ההבדל בין מציאות של גילוי כביכול, של "קודם שנברא העולם היה הוא אחד ושמו אחד", לבין הגילוי שכאשר יהיה ביטול של כל הנבראים כולם, יחזור ויתגלה ה"ה' אחד" לבסוף, - זה הגילוי של ימי הפורים, "קודם שנברא העולם היה הוא אחד ושמו אחד", זה היה גילוי של 'אחד' האחד, - "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" זה גילוי שני, וכל ימות עולם, זה נקודת הממוצע, לגלות את מה שהיה בעבר ועתיד להתגלות בעתיד, - לגלות אותו בהוה, שיהא להביא לידי אותו עתיד.

בפורים התגלה ה'אין בין', - מה נמצא בין מציאות של קודם שנברא העולם היה הוא אחד ושמו אחד, לבין הגילוי שעתיד להיות במציאות האחרית של "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", - זהו הגילוי שהוא הגילוי של ימי הפורים, העומק של ההתגלות של ה"נכנס יין יצא סוד", - הסוד שהוא הפנים של מציאות האגרת שמתגלה, - האגרת היא הא' והת', - היא הראשית והאחרית, והגר שבינתיים, - הגרים, שזה הכח שמתגלה הרי, - זה כחו של משיח

פורים דפרזין - 'אין סוף', פורים דמוקפין - גבול

ולפי"ז, להבין ברור, - קודם שנברא העולם, היה 'אין-סוף', אין גבול, ובאחרית שיתגלה הגילוי של "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", - מתגלה כביכול, איך הוא, יתברך שמו, מתגלה בתוך מציאות הגבול.

אלו הם שני ימי הפורים, פורים דפרזין, ופורים דמוקפין, פורים דפרזין זה אותו מקום שעליו כביכול נאמר שהדבר הוא פרוז, אין לו מחיצות, אין לו גבולות, - הוא יכול להתפשט, - בבחינת 'קודם שנברא העולם'.

פורים דמוקפין זה ההתגלות כביכול, שלו, יתברך שמו, שהוא מתגלה בתוך מציאות הגבול שבנבראים, - אבל לא במקום הפירור שבדבר, במקום ה'עלמא דפירודא' חס ושלום, אלא מתגלה ה"ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

יש הבחנה של 'אין בין אדר ראשון לאדר שני, - בין פורים קטן לפורים גדול, - ויש הבחנה של ה'אין בין פורים דפרזין לפורים דמוקפין, - זה השורש העמוק של ה'אין-בין', כלומר, מה נמצא בין הפורים דפרזין לפורים דמוקפין, - מה נמצא בימי הפורים מהשורש של מציאות הדבר קודם שנברא העולם, לגילוי הפורים של ההתגלות בתוך מציאות הגבול שנמצא בימי הפורים.

ולפיכך הגילוי של גדרי ה'אגרת' כמו שמבואר כידוע, הוא של שתי הכוחות, הכח האחד שבתוך מציאות הגבול, אבל מאידך במציאות פריצת הגבול, בבחינת פורים דפרזין.

עומק שורש הגילוי של ה"נכנס יין יצא סוד" שמתגלה א"כ, הוא הגילוי של האגרת שמצטרפת ומחברת ומאחדת את הכל גם יחד

מדרגת לבנה דפורים דפרזים ומדרגת לבנה דמוקפין וצירופם

הגמ' הרי אומרת בפסחים בדף קי"ב שלא יצא אדם יחידי בלילי רביעיות ובלילי שבת קודש מחשש של המזיקין, - המזיקה הנקראת 'אגרת בת מחלת', שזה זמן שליטתה בלילי רביעיות ולילי שבתות, - ולהבין ברור - זה מצד הקלקול, ויש את ה'זה לעומת זה' שמתגלה מצד נקודת התיקון, לילי רביעיות ולילי שבתות - זה ד' וז', זה בחינת זה, שזהו כחו של עמלק כמו שדורשים חז"ל כידוע על הקרא "זד יהיר לץ שמו", - ימי הפורים באים לגלות את התיקון של מדרגת הדבר.

ובלשון פשוטה ובהירה, הלבנה, יש לה שני ימים בעיקרם, - יש הבחנה של שייכות הלבנה ליום הרביעי, שזהו זמן תליית המאורות, ויש את הלבנה שמתגלה במדרגה של שבת קודש, - שהרי כאשר היו מקדשים את הלבנה היה הסימן "דוד מלך ישראל חי וקיים", ודוד המלך הוא דור השביעי שמקביל לשבת - היום השביעי, - יש שני גילויים של מדרגת הלבנה, הלבנה מצד מדרגת היום הרביעי שבה, - "קטרגה הלבנה, אין שני מלכים משמשים בכתר אחד", ואז נאמר לה "לכי ומעטי עצמך", אבל מצד מדרגת שבת קודש, כשמתגלה גילוי של לבנה, מתגלה הלבנה בהבחנה של "סיהרא בשלימותא", הלבנה בשלימותה, לא במקום חסרונה.

בימי הפורים, כאשר מאיר האור של הצירוף של הפורים דפרזים והפורים דמוקפין שהוזכר, מאיר ההארה של ה'אגרת', - כאשר הלבנה נמצאת במיעוטה, היא נקראת 'פרוצה', - זה ההבחנה של פורים דפרזים, וכאשר הלבנה נמצאת במילואה, היא בצורה של חומה, - היא לבנה בבחינה של 'מוקפין', - בלילי רביעית ולילי שבתות שאסור לצאת יחידי, זה מצד הקלקול, מכח 'אגרת בת מחלת', אבל כאשר

- כאן זה קליפת עמלק שגורמת את זה גופא, שעושים את שניהם מספק.

אבל כשזה מתגלה באופן השלם, שאותו גברא עושה גם 'מוקפין' וגם 'פרזין', - אבל קודם 'פרזין' ולאחר מכן 'מוקפין', - זה גופא מקום האגרת.

כאשר האור הזה מאיר בשלימות, אז מתגלה האחדות, כמו שהוזכר פעמים רבות, קומתן של ישראל - הם שישים רבוא, והגרים, הם יכולים להתווסף, הם הפריצה של הגבול של קומתן של הכנסת ישראל, "ורבים מעמי הארץ מתייהדים", - זה הצירוף של הגרים שהם בבחינת "פרזים", שאפשר להוסיף על קומתן של ישראל.

אור התושבע"פ שמאיר בתוך הגבול של ה'כתב'

אבל כשמתגלה האור של הפרזים ביום דמוקפין, מתגלה האור של התורה שבעל פה שנהפכת לתורה של כתב, - מתגלה א"כ, שהכל כתוב - הכל נמצא בתוך מציאות התורה שבכתב.

זהו לשון דברי המשנה באבות הידועים "הפוך בה והפוך בה דכולה בה", - מהו "הפוך בה והפוך בה", - לראות איך האור של התורה שבעל פה נמצא בתוך מציאות הכתב, ועל אף שהכתב שנמצא, יש לו מציאות של גבול, - "הפוך בה והפוך בה דכולה בה", זה האור של ימי הפורים, - "ונהפוך הוא" - "הפוך בה והפוך בה דכולה בה", לראות את כל האור של תורה של 'בעל פה', ולהפוך אותו למציאות של 'כתב'.

זה ה'כתבוננו לדורות' שביקשה אסתר, אסתר שהיא בבחינת "אנוכי הסתר אסתיר פני", היא מבקשת לגלות את מציאות התורה שבעל פה בתוך מציאות התורה שבכתב, שהתורה שבכתב היא מקום ההעלם, היא מקום ההסתר

זה מתגלה בימי הפורים, - מה שתמיד נאמר בדברי תורה "ברחובות תתן קולה", שע"ז דורשת הגמ' שזה לא "ברחובות תתן קולה" כפשוטו, אלא "במקום שמרחיבין אותה", שאלו הם בתי מדרשות, אבל בימי הפורים, האור של הדברי תורה בוקע ויוצא לחוץ, - 'נכנס יין יצא סוד', יוצא ממציאות של פנים למציאות של חוץ, ומתגלה שמה שכל ימות עולם נמצא בהסתר, נמצא באיתכסיא, אינו נמצא במציאות של גילוי, - בימי הפורים מאיר ההארה שתוקף הארת הנס, שזהו כח ה'אגרת', מצרף את התורה שבכתב עם התורה שבעל פה, תורה שבכתב הוא בבחינת 'חתום', 'גנוז', - "שישים רבוא אותיות לתורה", תורה שבעל פה, עליה נאמר "ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים", היא מרחיבה את הדברים. פורים דפרזין זה תורה שבעל פה.

פורים דמוקפין זה תורה שבכתב.

אבל כשמתגלה התורה שבעל פה בתוך התורה שבכתב, זה עומק ההארה של ה'אין גבול' שמתגלה בתוך מציאות הגבול, - "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

אור ה'פרזים' שמאיר ב'מוקפין'

פורים דפרזין קודם לפורים דמוקפין, כלומר, פורים דפרזין, הוא הראשית של התפיסה - ש'אין-גבול', והוא השורש שמעיקרא התורה ניתנה כתורה שבעל פה, "ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים", ולאחר פורים דפרזין בא פורים דמוקפין, והגדרת הדבר הוא שהאור של הפרזין נכנס לתוך גבול מציאות המוקפין, ואז מתגלה האחדות של "תורות" - "אחד תורה שבכתב ואחד תורה שבעל פה".

כשזה מתגלה כאן בעלמא דידן, - על דרך כלל מי שעושה פורים דפרזין, לא עושה פורים דמוקפין, ומי שעושה מוקפין, לא עושה פרזין, - ויש את אלו שעושים את שניהם מכח ספק,

פורים - גילוי ה'בלתי בעל גבול' שבתוך האדם

"אסתר סוף ניסים", כלשון הגמ' כלומר, היא מגלה את מציאות "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", שהאור שאין לו גבול, - יש עליו הסתר מצד הקלקול, אבל מצד התיקון, האור שאין לו גבול, הוא מתיישב בתוך מציאות הכלים, "הפוך בה והפוך בה דכלה בה".

זה הגילוי של "נכנס יין יצא סוד", בפורים מתגלה שכש"נכנס יין יצא סוד", - והרי שבתוך האדם נמצא ה'בלתי בעל גבול' של הדברי תורה, רק כל השנה זה נמצא באיתכסיא, אז זה נראה שיש שמה גבול, אבל כש"נכנס יין יצא סוד", אז מתגלה שבתוך האדם יש 'בלתי בעל גבול', - זה הארת השבעים ימים הללו שבין אגרת לאגרת שהוזכר.

'בין אגרת לאגרת' - להפוך תורה שבעל פה לתורה שבכתב, "הפוך בה והפוך בה דכולה בה"

א-ג אגרת בלבביפדיה עבודת השם
מספר שיעור בקול הלשון 1132898

שמצמצם את הדבר, וה'כתבוננו לדורות' זהו לגלות את אותו אור של תורה שבעל פה, להפוך אותו לתוך מציאות של תורה שבכתב.

"חייב אדם לקרוא את המגילה בלילה ולחזור ולשנותה ביום שנאמר אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה ל", - אין כונת הדבר שקוראים את אותה מגילה פעמיים, - קוראים כאן שתי מגילות, - קוראים אותה כספר, וקוראים אותה כמציאות של אגרת, - קוראים אותה מה'תורה שבעל-פה' שמצטרפת ומתאחדת עם התורה שבכתב, - זה "חייב לקרותה ולשנותה".

משה רבינו כשעלה להר, אומרים חז"ל, שבליילה היה לומד תורה שבעל פה וביום היה לומד תורה שבכתב, - "חייב אדם לקרוא את המגילה בלילה" - מדין שורש דתורה שבעל פה שבה, "ולשנותה ביום" - היא הופכת להיות תורה שבכתב, - והממוצע זה הבחנת האגרת שהוזכר, - זה גילוי מדרגת התורה שמתגלה במציאות של הפורים.

בפנים הללו, אחשוורוש כמו שאומרים חז"ל בכמה לשונות מדוע הוא נקרא אחשוורוש, - בגמ' במגילה, - אבל יש עוד לשון במדרש שהוא נקרא אחשוורוש מלשון אחרית וראש, זהו אחשוורוש, - זה "המלך אחשוורוש" שמבואר במדרש, שלא רק סתם "המלך" שבמגילה זהו הקדוש ברוך הוא, אלא גם 'המלך אחשוורוש' נקרא הקדוש ברוך הוא, זה שני מהלכים בדברי חז"ל, המהלך הפשוט הוא שסתם "המלך" זה הקדוש ברוך הוא, ו'המלך אחשוורוש' זה כפשוטו, אבל חז"ל מוסיפים ואומרים מה שהוזכר, גם 'המלך אחשוורוש' זה קאי על הקדוש ברוך הוא מלשון אחרית וראש, - זה גילוי של ימי הפורים, "אחרית וראש".



מדור מחשבה

בלבביפדיה מחשבה

אגרת

אוצר האותיות

אגרת הזאת

סוגיות במחשבה

אגרת

בלבביפדיה מחשבה

אגרת

בגמ' (פה ב) פלוגתתם אי בעינן שיהא הגט מוכיח על ענינו מתוכו, והרי א"כ מר"י נשמע לרבנן דס"ל דגט חשוב 'אגרת'.

ובגמרא שם איתא 'אמר אביי האי מאן דכתב גיטא לא לכתוב איגרת דמשמע איגרת - גג, אלא אגרת', וכן הוא בלשון הפסוק בלא י'. ונראה המכוון שהרי היפך איגרא - גג הוא בור, כלשון חז"ל (חגיגה ה ב) 'מאיגרא רמא לבירא עמיקתא', ויתבאר א"כ שכענין שמצינו בבור שהגרתו היא ב' טפחים, שאז הוא בור למיתה, כמו"כ הגדרת גג הוא ב', כמו שמצינו שבעינן שיהא בבית י' טפחים בכדי שיהא לו שם בית לחיוב מזוזה ועוד. וע"כ אגרת שנוסף בה י' משמעותה גג. ויתר על כן מבואר ברבותינו בדברי הגמרא בשבת בסוגיות של חנוכה (כד ע"א) עה"פ 'זהבור ריק אין בו מים', אבל נחשים ועקרבים יש בו, שהיה הבור כ' אמה, והיינו דרגה נוספת בבור, דב' הוא בור למיתה, ובכ' להיזק דנחשים ועקרבים.

טיט היון - יורד ואינו עולה היפך האיגרא - שעולה ואינו יורד

ובגמרא בעירובין (יט א) אמרו ז' שמות יש לו לגיהנם, וא' מהם הוא בור, וכמש"נ (תהילים ג) 'ויעלני מבור שאול מטיט היון', ופירוש בגמרא שהבור הוא במציאות של טיט היון, והיינו לעומת סתם טיט שהוא לבנין (כמש"כ רש"י) טיט היון הוא טיט עבה שאין המים חודרים בעדו, וע"כ א"א לצאת ממנו, וכל היורד לתוכו הולך ושוקע. ובטיט זה לא עלתה לו טבילה, דאף שבטיט סתם אמרו במשנה (מקואות פ"ז מ"ז) שעלתה לו טבילה מפני שהמים מקדמנו, טיט היון אינו כן וחוצץ. ובעומק יש לבאר, דהתורה נמשלה למים כידוע בהרבה מקומות, א"כ הפכה הוא טיט

כמה מיני אגרות, ובכתיבתה עם י' היא בבחינת איגרא

אגרת לא נכתבה להדיא בחמשה חומשי תורה, ורק בנ"ך ישנה, ונזכרה בו כעשרה פעמים. וכמפורש במגילה גילוי ימי הפורים הוא מדרגת האגרת, כלשון הפסוק (ט כו) 'על כן קראו לימים האלה פורים ע"ש הפור על כן על כל דברי האגרת הזאת ומה ראו על ככה ומה הגיע עליהם', וכן נאמר להלן (שם כט) 'ותכתוב אסתר המלכה בת אביחיל ומרדכי היהודי את כל תוקף לקיים את אגרת הפורים הזאת השנית'. ובפשטות עינן האגרת האמור כאן הוא כלפי פורים.

ובש"ס מצינו כמה מיני אגרות, ואינו ממש כאמור בפסוקים שנזכרו. יש במשנה כמו"ק (ג ג) 'ואלו כותבין במועד, קדושי נשים גטין ושוברין דיתיקי מתנה ופרוזבולין אגרות שום ואגרות מזון שטרי חליצה ומאונים ושטרי ברורין וגזרות בית דין ואגרות של רשות'.

עוד מצינו לשון אגרת כלפי תפילין, דבגמרא במגילה (יט א) דרשו מגילה נקראת אגרת לומר שאין צריך לקשור כולה בגידין אלא סגי בשלשה חוטין בלבד ובלבד שיהו משולשין, והשאר יעשה בפשתן. ובכללות נתפרש עוד חילוקים בין ספר לאגרת, דאגרת אין מדקדקים באותיותיה ואינה צריכה שרטוט כאמתה של תורה, ואף שתפילין ודאי צריכין דקדוק מ"מ שרטוט אין בהם. ועוד אמרו בגמרא (מנחות ל א) שלא יעשה אדם יותר משמונה דפים ביריעה אחת דאז נראה כאגרת. ולפי"ז הרי שתפילין שאין בהם דינים הללו חשיבי אגרת.

עוד מצינו לשון אגרת גבי גט במשנה בגיטין (ט ג) 'גופו של גט, הרי את מתרת לכל אדם. רבי יהודה אומר, ודין דיהוי ליכי מנאי ספר תרוכין ואגרת שבוקין וגט פטורין'. ונתפרש

היון, שהוא חוצץ בפני המים. וכן טיט היון הוא גורם לבור שיהא 'בירא עמיקתא' - הפך איגרא רמא, דבור שאפשר לעלות ממנו אינו עמוק מוחלט, אלא עמוק מוחלט היינו בור באופן שיש בו טיט היון, שאז אין שייך או קשה מאוד לצאת ממנו.

גבריאֵל נצח שרו של פרס וביטל האגרת

ובגמרא ביומא (עז א) איתא מעשה בגבריאֵל שיצא ממקומו, וז"ל הגמ' שם 'ויבא אתי אל חצר בית ה' הפנימית והנה פתח היכל ה' בין האולם ובין המזבח כעשרים וחמשה איש אחריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה והמה משתחווים קדמה לשמש', ממשמע שנאמר 'ופניהם קדמה' איני יודע שאחוריהם אל היכל ה', אלא מה תלמוד לומר אחריהם אל היכל ה', מלמד שהיו פורעין עצמן והיו מתריזין כלפי מטה, אמר לו הקדוש ברוך הוא למיכאל, מיכאל סרחה אומתך, אמר לפניו רבונו של עולם דיו לטובים שבהם, [- הצל את הטובים שבהם, ואף יצילו הם את הרשעים], אמר לו אני שורף אותם ולטובים שבהם, מיד 'ויאמר אל האיש לבש הבדים' [- זה גבריאֵל] ויאמר בא אל בינות לגלגל אל תחת לכרוב ומלא חפניך גחלי אש מבינות לכרבים וזרק על העיר, ויבא לעיני מיד וישלח הכרוב את ידו מבינות לכרובים אל האש אשר בינות הכרבים וישא ויתן אל חפני לבש הבדים ויקח ויצא', אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא אילמלא לא נצטננו גחלים מידו של כרוב לידו של גבריאֵל לא נשתיירו משונאיהן של ישראל שריד ופליט, [- היינו שביקש גבריאֵל מהכרוב שיקחם בידו בשביל לצנן מחומם]. וכתב 'והנה האיש לבוש הבדים אשר הקסת במתניו משיב דבר לאמר עשיתי כאשר צויתני', אמר רבי יוחנן באותה שעה הוציאו לגבריאֵל מאחורי הפרגוד ומחיהו שיתין פולסי דנורא, אמרו ליה אי לא עבדת לא עבדת, [- היינו ששייך שימתין ולא יעשה כדי שיעבור חרון אף אך הוא לא המתין], אי עבדת

אמאי לא עבדת כדפקדוך, [- אך אם עשית יש לעשות הדבר בשלימות], ועוד דעבדת לית לך אין משיבין על הקלקלה, [- היינו שלא היה לו לשוב ולומר שעשה שליחותו כיון שבקלקלה אין משיבין]. איתתה לדוביאֵל שרא דפרסאי [- ויש לפרש שנרקא כן משום שאמרו בגמ' שפרסיים מסורבלים כדוב, ונקרא שרם על שמם], ואוקמיה בחריקיה [- במקומו של גבריאֵל], ושמש עשרים ואחד יום, היינו דכתיב 'ושר מלכות פרס עמד לנגדי עשרים ואחד יום', והנה מיכאל אחד השרים הראשונים בא לעזרני ואני נותרתי שם אצל מלכי פרס, יהבו ליה עשרין וחד מלכי ופרוותא דמשהיג אמר כתיבו לי לישראל באכרגא, [- שיתנו מס לפרסיים] כתבו ליה, כתיבו לי רבנן באכרגא, כתבו ליה, בעידנא דבעו למיחתם עמד גבריאֵל מאחורי הפרגוד ואמר 'שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא' מאי 'כן יתן לידידו שנא' אמר רבי יצחק אלו נשותיהן של תלמידי חכמים שמנדדות שינה בעולם הזה וזוכות לעולם הבא, ולא השגיחו עליו, אמר לפניו רבונו של עולם אם יהיו כל חכמי אומות העולם בכף מאזנים ודניאל איש חמודות בכף שניה לא נמצא מכריע את כולם, אמר הקדוש ברוך הוא מי הוא זה שמלמד זכות על בני, אמרו לפניו רבונו של עולם גבריאֵל, אמר להם יבא, שנאמר 'ואני באתי בדברך', אמר להו ליעול, אעיילוהו אתא אשכחיה לדוביאֵל דנקט ליה לאיגרתיה בידיה בעא למרמא מיניה, [- רצה גבריאֵל לחטופה מידו ואז יבטל תוקפה] בלעה, איכא דאמרי מיכתב הוה כתיבא מיחתם לא הוי חתמא, איכא דאמרי אף מיחתם נמי הוה חתמא כדבלעיה מחיק לה מיניה, היינו דבמלכותא דפרס איכא דיהיב כרגא ואיכא דלא יהיב כרגא, [- היינו ללשון השני שכבר חתמו אך נמחק], 'ואני יוצא והנה שר יון בא עוי עוי וליכא דאשגח ביה', עכ"ל הגמ'.

ויסוד הדבר שנתבאר במעשה זה, דאף שהצליח גבריאֵל להוציא את שרו של פרס ממקומו, ואף גרם לו שיבלע את האגרת,

ובאריז"ל מפורש שאגרת בגימ' כולל בו את ש"ה ומנצפ"ך, והמכוון בדבריו, דשורש הדינים כידוע הוא בחינת ש"ה, ומנצפ"ך בגימ' 'פרו', והעולה בחיבורם [עם הכולל] 'אגרת'. [ובחינת ש"ה היא שורש 'וחמת המלך שכהה']. והמכוון בזה שבאגרת נכלל המנצפ"ך, והיינו כמו שנתבאר שבאגרת יש בחינת גירות באותיות, במה שמוסיף ומשייך המנצפ"ך לכלל האותיות, ונעשו הכ"ב לכ"ז. ובעומק בהדלקת נרות חנוכה בשמן זית זך מתגלה ענין זה, דז"ך היינו צירוף האותיות שנשתכחו, וע"כ אין להשתמש בנרות 'אלא לראותם בלבד', דגילוי זה הרי הוא מכח מדרגת 'צופים'.

והרי א"כ שמדרגת 'אגרת' היא ענין צירוף ה'גר' - המנצפ"ך לא' - ת' - למציאות עצמה, כנזכר שש"ה עם המנצפ"ך עולה 'אגרת'. וזה שורש האגרת במדרגת התורה, בצירוף האותיות, בבחינת 'את השמים ואת הארץ', שהיינו כל העולם, השמים - בחינת איגרא, והארץ - חלק העולם לתתא. ונרמז במילת 'את', כנ"ל ענין כללות כל המציאות.

ובעומק לפי"ז מדרגת יון הוא גילוי האיגרא לתתא מכח הקלקול, במדרגת 'טיט היון'. והוא בבחינת מה שנתמעט אדה"ר מקומתו בתחילה - מהשמים לארץ, ונעשה ק' אמה, ד'טיט היון' בגימ' 'צ"ט', והיינו בחינת ק' עם הכולל. [ובדקות הרבה דברים נתחלקו לצ"ט וא', כמו בב"מ (קז ב) צ"ט מתים בעין רעה וא' מת בדרך ארץ ועוד].

ויתבאר לפי"ז מדרגת 'אגרת' שבתפילין, שאין בהם שרטוט, דהתפילין הם בראש האדם, בבחינת האיגרא מן הצד העליון, שהם מעלים את האדם אל השמים, ונעשה 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה'. ויתבאר עוד עפ"י המבואר בסוגיית הגמרא ביומא, מה שהובא מן הגמ' בגיטין שכשנכתב האגרת שבגט באות י' יש בו בחינת איגרא. דמציאות הגט הוא שמפריד בין שמים לארץ, בין האיגרא למה שתחתיה. ובעומק זהו עמידת יון כנגד ישראל, דחכמת ישראל היא 'בראשית', היינו האיגרא, וחכמת יון היא החכמה לתתא שבשמים, שהיא

מ"מ לא היה בכחו להוציא את שר יון, שהוא מכח כ"ה האנשים שהיו פורעין כנגד היכל ה', ונבאר.

אגרת - אוגרת ומצרפת בתוכה, בחינת גרות ענין צירוף ותוספת על הכלל, ובבחינתה וסף על כ"ב אותיות מנצפ"ך ונעשה כ"ז - בחינת זך דחנוכה

כבר נתבאר מכבר בפירוש מילת 'אגרת', שמתחלת בא' וסיומה בת' שמורה זה על מה שהיא אוגרת את כל האותיות - כל המציאות בתוכה. ובתוכה יש 'גר', שהיא מצרפת אותו לכלל. ומצינו מדרגת גירות בנפשות, בצירוף לכלל ישראל, ויתפרש מדרגת גר אף בזמן ובמקום, בזמן הוא מה שמצינו באדר השני, שהוא זמן הנוסף על האדר הראשון מעין גירות, והוא שורש הגאולה העתידה שהוא מבחינת משיח, שהוא בן גרים. ובבחינת מקום הרי מצינו בגמ' (שבת נו ב) שבשעה שנשא שלמה את בת פרעה נעץ גבריאל קנה בים ומשם נעשה רומי, והיינו ענין חידוש מקום, מעין גירות. ונזכר בקיצור ואכ"מ.

ויש לפרש שורש הגירות בחמשה חומשי תורה עצמה, במה שמצינו בגמ' ריש מגילה (ב) 'מנצפ"ך צופים אמרו', והקשו בגמ' הלא אין נביא רשאי לחדש דבר, אלא שכחם וחזרו וייסדום. והרי עולה שבשורש התורה היו כ"ב אותיות, אך נוסף עליהם עוד ה' - מנצפ"ך, ובהם היה שכחה. ושורש השכחה הרי הוא בגרים, דהרי נתפרש בגמ' בשבת (קמו א) שאף הגרים מזלם היה במעמד הר סיני, אלא שנתפזרו מכח חטא העגל, וכענין זה אמרו בגמ' (עירובין נד א) שמה שחטאו בעגל גרם לשכחת התורה ואלמלא חטאו היו לומדים ולא משכחים, הרי ששורש השכחה שבא מכח חטא העגל הוא יסוד הגרים שנתפזרו. ומבואר א"כ ענין הגירות באותיות שנוספו על הכ"ב ונעשו כ"ז אך שכחום, וצופים חזרו וייסדום כקבלת גרים.

והיינו שהספר הוא התורה שבכתב, והסיפור הוא התורה שבע"פ, וכן בכל כתיבה בתורה, יש בה קיום דכתב וקיום ע"פ - כשיקרא בה הקורא. ולפי"ז יתפרשו דברי הגמ' דכאמור שם בענין (ע"ב) 'כל החלומות הולכים אחר הפה' והמתגלה בזה שבכל מחלום בעיניו שיהיה לו מציאות ע"פ מלבד עצמותו - שהוא כתב, אגרת, ועל ידי כן הוא נפתר, וברור א"כ שחלום שלא פתרוהו הרי הוא כאגרת שלא קראוה כמשנ"ת דקיימת הכתב אך לא באה למצב של על פה.

ועפ"י משנ"ת דשורש יון במדרגת אגרת היא עומק מדרגת ה'בירא עמיקתא', שהם מבחינת 'טיט ה'יון' - שגורם לירידה בלא עליה, וע"כ אינם מצורפים במדרגתם התחתונה - בארץ לעילא - לשמים. א"כ יש לפרש דכנגד זה בכח התורה יש את הכ"ב אותיות ובשלימותם עם מנצפ"ך עולים כ"ז, והוא ענין ז"ך כמו שנתבאר, ומדרגת אגרת זו היא המצרפת את התורה שבכתב עם התורה שבע"פ. ואגרת אינו כתב גמור כס"ת, אולם אינו לא כתב, והוא ממוצע בין כתב לע"פ.

ולפי"ז יתפרש אגרת משורש 'אגר', ענין צירוף וחיבור, שהאגרת מחברת כלל התורה לאחד, לעומת קליפת יון, שבמדרגתם בטל הצירוף בין שמים לארץ כנ"ל.

ומבואר כ"ז כנ"ל שא-ת הוא עצם מציאות התורה ובה נכנס 'גר' - היינו התושבע"פ שנוסף עליה, ונעשה בכללה. וכן מצינו שהתורה שבכתב יש לה שיעור, ששים ריבוא אותיות לתורה, אך התורה שבע"פ - שהיא תוספת עליה, בה נאמר 'ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים', שבבחינת הגרים אין להם מציאות קץ וגבול. ובמדרגת האגרת מצד הקלקול הרי היא מפרידה בין השמים לארץ כנ"ל, ובענין התורה בין התורה שבכתב לתורה שבע"פ.

לפי"ז נבין בעומק ענין נס החנוכה, שמצאו פך שמן ונעשה נס ודלק ח' ימים. דכנזכר מהגמ' במגילה דס"ת לא יעשה יותר מח'

החכמה היורדת לארץ, ומתלבשת בחומר, כידוע שחכמת יון היא חכמת הגוף והחומר. והגט הוא המפריד בין שני חלקים אלו, דהאיש שורשו בשמים, והאשה קרובה לארץ, וא"כ הגט שמפריד בין הזכר לנקיבה, הוא מפריד בין האיגרא רמא לבירא עמיקתא. וכידוע שנקראת הנקיבה מלשון נקב, והיינו ענין בור, וברור.

עוד יתבאר לפי"ז מה שהביאו התוס' ריש גיטין (ב א) שלא נזכר בתורה צירוף אותיות 'גט'. דהמכוון בזה שהגט הוא מציאות ההפרדה והוא היפך צירוף האגרת את המנצפ"ך בכלל הכ"ב אותיות שנעשו כ"ז. וע"ש כן נקרא הגט 'אגרת שיבוקין', שהאותיות שבגט גופא שאין בהם צירוף הם שובקות - מפרידות את האותיות מהכללתם בשלימות המציאות.

ומצינו בלשון חז"ל ששלח יתרו למשה דבריו [שלא היה יכול ליכנס לבין העננים], ללשון א' ע"י שליח, וללשון אחר שלח לו אגרת. ויש לפרש דללשון ששלח לו שליח הרי זה בגדר תורה שבע"פ, וללשון דכתב אגרת הוא בבחינת תורה שבכתב. [אף שתורה שבכתב היא נקראת ספר, מ"מ שורש הכתיבה שבאגרת היא מכח התורה שבכתב]. וזהו כחו של יתרו שייתר פרשה אחת בתורה.

ובריש מסכתא גיטין איירי בגט שבא ע"י שליח, ודינו שצריך שיאמר 'בפני נכתב ובפני נחתם', וביאור הענין, דאף שבעלמא במקום שליח אי"צ לבא בכח הכתיבה, מ"מ בגט בעומק הוא מפריד בין האותיות גם הכתובות וגם הנאמרות ע"פ, וע"כ צריך שיהי תוכן הגט בין בכתב ובין בע"פ.

ובגמ' בברכות (נה א) אמרו שחלום שלא נפתר דומה לאגרת חתומה שאינה קרואה, ונראה לפרש תוכן דברי הגמ'. דבעומק ענין אגרת שני חלקים בה, הכותב והקורא, ונראה דהכותב הוא מעמיד הדברים במצבם דכתב, אך הקורא מעמידם ע"פ. ויסוד לזה יש בדברי הגר"א שכתב שיש ספר ויש סיפור,

התושב"כ לתושבע"פ.

אגרת בת מחלת - קליפת עשיו שעולה ואינו יורד, כנגד יעקב שמצורף תתא לעילא ובחינתו 'סולם מוצב' ארצה וראשו מגיע השמימה'

ובגמרא בפסחים (ק"ב ב) איתא שלא יצא אדם יחידי בלילה, בלילי רביעי ובלילי שבתות, שאז שולטת הקליפה 'אגרת בת מחלת'. ויש לפרש המכוון בזה, דהנה כידוע ישנם ג' שורשי קליפות בנקודת הקלקול, נעמה, אגרת, ולילית, שהיא אשת הס"מ. ופירש המהרש"א דמסתברא דאגרת בת מחלת היינו מחלת בת ישמעאל שנשאת לעשיו, ובחז"ל אמרו דכל העולה לגדולה מוחלים לו על כל עוונותיו, ומעין כך אף הנושא אשה, וכמו שנאמר 'בעולת בעל' - מלשון בא על, והרי שכשנושא אדם אשה הוא נהיה 'על' - שעולה מעלה, והינו שאז הוא עולה מעלה ומופרד מעוונותיו. ולמדו דבר זה בירושלמי ממה שנשא עשיו מחלת בת ישמעאל שנקראת כן ע"ש שכשנשאה עשיו נמחלו עוונותיו. ובעומק יל"פ דמקורו הוא מעשיו דיקא, כנאמר בחז"ל עה"פ 'אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים קניך משם אורידך נאום ה', ראה יעקב שרו של עשיו שהוא עולה ואינו יורד, וע"ז נאמר שיורידוהו מגדולתו. והרי א"כ שקליפה זו של אגרת היא הקליפה שבה עולים למעלה ולא יורדים, א"כ א"ש דאגרת יש בה בחינת איגרא - עליה, ואם יכתוב אגרת ב' הרי הוא מעלה אותה ופועל קליפת אגרת בת מחלת.

ונבין ענין זה שאגרת בת מחלת מפרידה הגובה מלמטה, דמצד התיקון ראוי הדבר שיהיה 'כי כל בשמים ובארץ', וכמו שתרגם אונקלוס 'דאחיד בשמיא ובארעא', אך אדום בקלקולו מפריד השמים מן הארץ, וזהו 'עולה ואינו יורד', שאין בו אחדות העליון עם התחתון. והוא מבחינת 'אגרת', וכנזכר לעיל שבגט יש 'שיבוקין' והפרדה.

וכנגד כך מצד התיקון עומד יעקב אבינו,

דפים ביריעה אחת, דאז הוי כאגרת, והיינו המבואר, דבמה שדלקו הנרות ח' ימים נתגלה בזה בחינת האגרת בחנוכה. ונתגלה בזה מכח האגרת מדרגת תורה שבע"פ - שאין לה גבול, וע"כ יכול שידלקו הנרות למעלה מכח המציאות הטבעית שבהם, ונעשה בזה חידוש כנגד כח יון להפריד התורה שבע"פ מתורה שבכתב, דבהדלקת הנרות בא חיבורם.

בחנוכה ופורים נתגלה מדרגת אגרת, בחנוכה תורה שבע"פ ובפורים מדרגת תורה שבכתב

ולפי"ז עלה שבחנוכה ופורים נתגלו ב' בחינות אגרת. ויש לפרש חילוקם, דבפורים נעשתה התורה שבע"פ לתורה שבכתב, ואף שהמגילה אינה מחמשה חומשי תורה מ"מ הוא מכ"ד ספרים, משא"כ בחנוכה שאכתי עומד במדרגת תורה שבע"פ. והרי שמתגלה כח תורה שבכתב ובע"פ במדרגת דרבנן, בפורים דכתב ובחנוכה דע"פ.

ועוד יתבאר, שהרי נס הפורים קדם לנס חנוכה, ועומק הביאור בזה דאחר שבפורים נתגלה כח התורה שבע"פ שהפכה לכתב במדרגת דרבנן, ובחנוכה היונים הפרידו התורה שבע"פ מתורה שבכתב, ומכח תורתם נצחום ומצאו פך שמן שדלק מעבר לגבולו, מכח תורה שבע"פ. ובנצחונם חזר ונצטרף התורה שבכתב עם התורה שבע"פ.

ועוד יתפרש למבואר לעיל, דהממוצע בין מדרגת תורה שבכתב - שנקראת ספר, לתורה שבע"פ שאינה כתובה, היא מדרגת האגרת, שבה אין מדקדקים בחסרות ויתרות כספר, אך כתובה היא. וא"ש א"כ מה שאין מדקדקים בה בחסרות ויתרות, דבבחינת אגרת אין גבול, ושייך בה תוספת של התורה שבע"פ על התורה שבכתב. וכנזכר דבבחינת האגרת נעשה שורש כ"ב אותיות לכ"ז, כשנוסף עליו מנצפ"ך.

ולפי"ז מדוקדק מה שאמרנו בגמרא הנ"ל ביומא שבכתיבת 'אגרת' בגט לא ליכתוב 'איגרת' עם י', דשורש הדבר שיש לדקדק בחסרות ויתרות הוא בגט שמפריד בין

אגרת, אך יון הוא האגרת מצד התחתון שבה, שנפרד התתא מעילא, ופורים במדרגת האגרת העליונה, שנפרד העילא מתתא. [ובדקות הזכרנו את ד' האריז'ל שאגרת היא בגי' של שכ"ה ומנצפ"ך פר של חנוכה הוא מדין מנצפ"ך, ופר של פורים יש בו ג"כ את הצד של שכה, שפה יש בו גם את הפר כמובן זה פורים].

בצד התיקון מדרגת יון ואדום מתנגדות ומכניעות זו את זו

ולפי"ז נבין עוד מה שנזכר בדברי רבותינו, ויסוד לזה בגמ' בע"ז, דקליפות אדום ויון מצטרפות זו עם זו בתיקונם, דבעומק הפכים הם זה מזה, ואדרבה יון מתנגדת לאדום ולהיפך, וכמו שנתבאר באורך דיון בחינתו שהוא 'טיט היון' והיינו הירידה למטה, ואדום הוא עולה למעלה ואינו יורד. אלא שכל זה בעמידתם לבדם, אולם בצירופם ע"י ישראל שנמצאים גם למעלה וגם למטה, הרי שכל אחד מכחיש מציאות השני, ומתגלה בו נקודת התיקון שכ"א מצטרף למה שנפרד ממנו. וזהו שאמר יעקב במלחמתו עם עשיו 'והיה המחנה הנשאר לפליטה', שבכח האחדות שמצטרף עילא לתתא ע"י ישראל, אף גורמים שילחמו עשיו ויון זה בזה.

מדרגת אגרת מבחינת ר"ה השייך לחנוכה, שנפתחי בו ג' ספרים - אגרות ודנים בהם אם יכתב חובה - נפילה או זכות - צירוף עם העליה

ובלשון קצרה, מדרגת בור שאול - טיט היון, אמרו בגמרא בעירובין (יט א) שהיא בבחינת מדורי גיהנם, [מדור רביעי שבגיהנם], ובזוה"ק (פרשת פקודי) האריך שהיא המדרגה הנקראת חובה, וכתב שהיא כנגד ר"ה, שבו נפתחים ספרים ונכתב בהם או זכות או חובה, וזהו עומק הנידון אם יכתב בהם זכות או חובה. וידועים דברי הגר"א דפורים ויוהכ"פ מקבילים אהדדי, דביוהכ"פ לא אוכלים ואין

שנאמר בו 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה', והיינו חיבור השמים והארץ. וזהו עצם כלל ישראל והנרמז בשמם 'לי - ראש', שמכוון בזה שעולים ומחברים התחתונים לראש - לעליונים. ומבואר עוד מה שאיתא בחז"ל שלקח עשיו את מחלת בת ישמעאל בשעה שראה את יעקב שלקח אשה, דבזה הוא עומד כנגדו, שיעקב לקח אשה בחחינת 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה', ואף שעכשיו היא בבחינת 'בעולת בעל' מ"מ הוא מקושר לתתא - לעקב. אך עשיו לוקח אשה בבחינת אגרת - איגרא, ועולה ואינו יורד.

ובזה מבואר ענין ז' מלכי אדום שמתו והשמיני מתקיים, שהוא שורש הקיום, דהגדרת הדבר כנזכר שעשיו - אדום מציאותו עליה בלא ירידה. [ובענין חנוכה מצינו בפרק במה מדליקין ענין הדר במה שאמרו שם דין מהדרין, וכן 'הדר בעליה' שדינו שמניחו על שולחנו ודיו, והיינו מהלך הדברים שנזכרו, דדר בעליה היינו הנמצא באיגרא, ובעומק הקרקע שלו היא האיגרא של חבירו].

ובלשון קצרה יש בקהלת יעקב שמילת אגרת בהפכה עולה אתרג, וא"ש כמשנ"ת שאתרוג אמרו בגמרא שהוא דר באילנו משנה לשנה, ועומד כנגד דר בעליה, במדרגת השמיני, וזהו מציאות האתרוג.

ומ"מ גילוי השלם של המציאות הוא בחיבור וצירוף הצד העליון עם התחתון, האיגרא עם לתתא, ובהבדלה כיניהם הוא שורש הקלקול. והרי לפי"ז גדר עומק החילוק בין אדום ליון, דשורש קלקול דאדום היינו העליה לאיגרא שאינו יורד, וכמו שמצינו בהמן שעלה ונתנשא על כל השרים, ולא ירד משורש מה שעשיו עולה ואינו יורד, אך נופל לפני מרדכי - כמש"נ 'אם החילות ליפול לפניו נפול תיפול לפניו', דמרדכי נצחו במה שמצטרף האיגרא עם המציאות לתתא. ומדרגת יון עומדת בהיפך, שענינה ירידה בלא עליה, ונבין א"כ נפלא, דכנזכר דגם פורים וגם חנוכה הם במדרגת

יעקב, דעיקב עשיו הקבורה וטען על שטר המכירה, ושלחו נפתלי להביאה שטר המכירה, [אל תיקרי 'אמרי שפר' אלא ספר]. ואדהכי והכי שמע חושים בן דן וערף ראשו של עשיו. ומבואר בגמרא (שם ובב"ב בכמה מקומות) דשטר מכירה נקרא אגרת. ויבואר היטב כל הענין למשנ"ת, דבגלות מצרים ירדו למטה וכדאיתא על מצרים שהיא למטה שנאמר 'אנכי ארד עמך ואנכי העלך גם עלה', [והרי שכל הגלויות הם במדרגת אגרת, וכמשנ"ת פרס יון ומצרים, ובבל ענן הוא לעצמו ואכ"מ]. ובעליית יעקב ממצרים באו לקוברו - לקובעו שעלה למעלה ונצטרף בבחינת האגרת תתא לעילא, ולזה נתנגד עשיו שבבחינתו הוא עולה ואינו יורד, [ומתנגד לה דוקא באר"י, דאם היה מתנגד לה במצרים הרי זה היה מבחינת יון - שנמצא במקום הירידה]. וחוששים בן דן מורידו מבחינת 'משם אורידך', וראשו נופל לתתא.

ויתפרש עוד שכוונת הדבר במה שתמה חושים על המתנת קבורת יעקב, משום דמידת יעקב שאינו צריך תהליך ע"מ להצטרף לעילא, אלא עומד הוא כן לעולם, דבחינתו 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה'. ואכ"כ עומק ענין 'אבי אבא עומד בבזיון' אינו מענין בזיון המת דכ"מ גרידא, אלא שביעקב דיקא אין שייך בו המתנת זמן, וזהו 'אבי אבא' דיקא. ובחושם בן דן נמצא עומק נקודת ההכנעה שנצח יעקב לעשיו, ובעומק כמשנ"ת הוא מכח יון גופא.

ובפנים אלו מתגלה עומק מדרגת אגרת, שאוגרת ומצרפת הלעילא והלתתא והנמצא בינתיים. וכמו שנזכר 'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ', שיש בה בחינה של 'תביר-את', כלומר שהאת עצמו - השמים והארץ תביר - ואינו מצורף. אך כאשר נעשה התיקון חוזר ומצטרף הלתתא עם הלעילא, כטבע האש. וזה עומק ההכנעה והתיקון בימי החנוכה. והוא מבחינת גבריאל שרו של האש. והיינו שאם דולק ואז כבה אז הוא יורד לתתא, אך כשנעשה נס ודלק שמונה ימים ולא כבה

בו הליל, וכנגד כך בפורים אף שאין הלל מ"מ קוראים המגילה ואמרו בגמרא (מגילה יד א) ד'קרייתא זו הלילא'. דקורים מדרבנן האגרת. וכתב עוד שזאת חנוכה הוא כנגד ר"ה, שבו אומרים הלל שא"א אותו בר"ה. [והוזכר מכבר שחנוכה יש לו שורש בג' תשרי, בחינת מה שנתבטל שם שמים משטרות ונעשה יו"ט, וע"כ הוא בסיום החנוכה, דכמו"כ בסוף ר"ה בא יו"ט].

ומ"מ הגדרת הדבר שר"ה וחנוכה מצורפים בב' פנים, מבחינת מה שיש בחנוכה הלל שאין בר"ה ומשלימו. ועוד מצד מה שהעומד כנגד ראש השנה שהוא החלק העליון - הראש של השנה, הוא חנוכה שבו בחינת טיט היון - שאול תחתית, וכדלעיל דבבחינת יון מתגלה הנפילה שאין לה עליה, כנגד איגרא - עליה שמתגלה בראש השנה. ודוגמא לזה מצינו ביוסף שבראש השנה יצא מן הבור - מן התחתית, מכח מדרגת ר"ה - שעולה מן הבור לעילא. והרי שחנוכה ור"ה מצד אחד הם דבר והיפוכו, אך בעומק גילויים שוה, דבר"ה מתגלה הצד העליון ובחנוכה מצד התחתון, וזהו עומק הנידון בר"ה לזכות לעלות מקליפת יון למדרגת ראש, להכתב בספר החיים.

ובעומק מצד כך ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו (ערכין י ב), דג' ספרים אלו הם במדרגת אגרות ולא כספרים, והם כנגד ג' האגרות דפורים, דענין ג' מדרגות האגרת, שהם מצרפים בבחינת אגרת מעילא לתתא, ואכ"כ בר"ה כמו"כ הצדיקים הם בבחינת אגרת - איגרא, והרשעים בצד האגרת לתתא, והבינונים תלויים במדרגת אגרת - צירוף המדרגות.

בחינת יעקב שמצרף תתא לעילא בלא המתנה, ועשיו התנגד לו בזהו ולא נתן לקבוע מקומו לעילא, וחושם בן דן הוריד ראשו מבחינת 'משם אורידך'

ובגמרא בסוטה (יג א) איתא במעשה קבורת

ובעומק הרי שאסתר שהיא 'סוף ניסים' מחד היא נקראת ספר, ומחד אגרת, והיא עומק הצירוף בין תושב"כ לתושבע"פ, וכמשנ"ת שימי החנוכה שהוא שבע"פ ובפורים בחינת תורה שבכתב שאוגרת ומצרפת שניהם לבחינת תורה אחת. בבחינת 'תורת ה' תמימה', ע"י שלימות האגרת שאוגרת ומצרפת גם יחד כל העולמות כולם לשלימות אחת.

א-ג אגרת כלבכיפדיה מחשבה
מספר שיעור בקול הלשון 1132729

בזה הוא עומק האחדות והצירוף במדרגת ימי החנוכה.

וזהו ענין 'שתהא שלהבת עולה מאליה', שע"י כן מתגלה ההצלה והנס שעולה ואינו יורד, ומצטרף בבחינת האגרת עם האיגרא והחלל שבינתיים - בחינת הבינונים. וזהו ענין סולם יעקב שראה בחלום, דשייך למה שנזכר מדברי הגמרא דחלום שלא פתרוהו הוא כאגרת שלא נחתמה, שחלום בחינת אגרת וכנ"ל.

[עוד יש להרחיב בזה בענין 'קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא', וזהו 'גדול תלמוד שמביא לידי מעשה'].

אוצר האותיות

אגרת הזאת

מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת, שמתחילה בחינתה תושבע"פ והפכה לתושב"כ, והיא 'הדר קבלוה' אחר שקבלו במת"ת מתחילה בכפיה תושבע"פ ולאחר זמן כתושב"כ

כפה עליהם הר כגיגית'.

ולפי"ז עולה שעל חלק זה דתושבע"פ היתה 'מודעא רבה לאורייתא' (כלשון הגמרא בשבת שם), ועל זה היו צריכים לקבל פעם שניה 'הדר קיבלוה בימי אחשורוש', מאהבת הנס. והגדרת הדבר, שהפכו את התושבע"פ וקיבלו אותה ברצון כמו שקיבלו מעיקרא את התורה שבכתב שאמרו 'נעשה ונשמע'. וכך בעומק מתאחדים 'תורות', שבמתן תורה היו מחולקים, והיו 'תורות', כי התורה שבכתב קיבלו ברצון, ותורה שבעל פה בכפייה. אך בימי הפורים כדמשמע 'הדר קיבלוה' - תורה אחת, דקיבלו שניהם בבת אחת ברצון, ונעשה בזה אחדות של תורה שבכתב עם התורה שבעל פה כמו שהוזכר. זה גדר האגרת שמצרפת את הכתב ומצרפת את העל פה גם יחד.

ולפי"ז יש לפרש עומק השורש של 'ונהפוך הוא', שהיה הנס באופן של היפוך - 'אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם', כענין 'וגמולו ישיב לו בראשו'. דהשורש לזה הוא שהתורה עצמה נתהפכה ב'הדר קיבלוה בימי אחשורוש', ובה נתקיים ה'ונהפוך הוא' כמו שהוזכר, שנתהפך הדבר מתושבע"פ לתושב"כ. זה שורש ה'ונהפך הוא' שהיתה בו הפיכה בעצם הדבר. פך - כף. צד הכף בכותרת, וזהו תורה שבכתב וצד הכף שלא כותב - זו תורה שבע"פ, ונתהפך ע"פ לכתב, והיינו הופך כף היד.

דמתחילה שקיבלו התורה במתן תורה התגלה כוח של תורה שבעל פה בעשרת הדברות שדיבר הקב"ה אליהם, [אף שהיו ח' מפי משה ההגדרה בזה 'משה ידבר והאלהים יענו בקול']. והוא מש"נ 'אחת דיבר אלוהים שתיים זו שמעתי', והיינו שאף שדיבר קוב"ה התורה

במגילה (ט כט) נאמר 'אגרת הפורים הזאת', ואמרו בגמרא (יט א) 'מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת'. וכן מצינו שצריכה שירטוט כאמיתה של תורה (כדאיתא בגמרא טז ב), אך אין מדקדקים באותיותיה בחסרות ויתרות (כדפסק הרמ"א סי' תרצ"א ט"ב), והיינו שנקראת אגרת כמפורש בקרא.

ובהגדרה שורשית הרי האגרת היא החלק הממוצע בין ב' החלקים בתורה, התושב"כ והתושבע"פ. ויש לפרש א"כ, דהמגילה נקראת אגרת, דביסודה היא תורה שבעל פה, וכן היתה בתחילה עד שביקשה אסתר 'כתבוני לדורות' (בגמרא ז א), ומתחילה אמרו לה חכמים שבאותו הדור שא"א לכותבה, דנאמר 'הלא כתבתי לך שלשים' (משלי כב) ולא ריבעים, עד שמצאו לה סמך מן המקרא שנא' 'כתב זאת זכרון בספר' (שמות יז יד) וכתבוה. הרי שביסודה היא הייתה התורה שבעל פה, והיא הפכה להיות תורה שבכתב. ולפיכך מבואר מה שבשורשה ג' ענינים, היא ספר - תורה שבכתב, והיא תורה בעל פה, ומה שנתהפכה מתושבע"פ לתורה שכתב היא בחינת 'אגרת' - הממוצעת והכוללת בין שניהם.

ידועים מאוד דברי הגמ' בסוגיית דקבלת התורה בגמרא בשבת, דאיתא שם (פח א) 'כפה עליהם הר כגיגית' ואמר 'אם מקבלים את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתם'. והקשו בתנחומא (נח ג), וכן הקשו בתוס' ובעוד ראשונים, שהרי אמרו נעשה ונשמע, וא"כ לשם מה נצרך לכפות עליהם הר כגיגית ופירשו בתנחומא שאמירת נעשה ונשמע היא על התורה שבכתב, אך על התורה שבעל פה שנצרך בה יגיעה לא אמרו, ועליה נצרך

עם אחד, שבא כנגד כלל ישראל באחדותם וצירופם, שמקבלים את התורה של כתב ואת התורה של בעל פה בבת אחת, וכמשנ"ת בדקדוק יותר, העל פה הופך להיות כתב. וכמו שהיה במתן תורה בשורש, כדברי חז"ל שהדיברות שהקב"ה דיבר היו מקיפות את כל העולם כולו ולאחר מכן נחקקו בלוחות, הרי שהתורה עצמה שהיתה מתחילה ע"פ היא זו שנכתבה, אף שמצד המקבלים היה בשני שלבים. ובימי הפורים אז אף בדרגת המקבלים נצטרפו שניהם גם יחד, וכנגד מה שבמת"ת הדיבור נתפשט לכל העולם כולו ולאחר מכן נחקק בלוחות ונעשה 'מכתב אלוהים', כך האגרות נשלחו לכל קכ"ז מדינות מלכות אחשורוש, והיינו כל העולם כולו כמו שאמרו בגמ' פ"ק דמגילה (יא א) שמלך בכיפה, ומכאן כך מתגלה ההארה של כח הקול שיוצא בכל העולם כולו שחוזר ומצטרף למדרגת האגרת, שמצטרף ומחבר את מדרגת מת"ת של כתב ובעל פה, כמו שנתבאר.

שהיא אחת בשורש, קיבלוה כשתיים, ובמתן תורה עצמו ניתנה רק התורה שבע"פ. וה'אחת דיבר אלוהים' שהיה גנוז בתוך עשרת הדברות היה באתכסיא - בהעלם, והלוחות - שהם התורה שבכתב, כמש"נ בהם 'מכתב אלוהים', ניתנו לאחר מכן מ' יום, ונשתברו בי"ז בתמוז, וחזר משה ועלה עד יום הכיפורים, ואז נתגלתה התורה שבכתב, לוחות שניים. ומבואר הרי כדברי רבותינו הידועים יום הכפורים - כפורים, והיינו שכענין שנתגלה ביום הכיפורים נתינת לוחות שנית, פורים מגלה גם נתינת לוחות וכן"ל, שהבעל פה מצטרף לכתב. ועומק הענין דביום מתן תורה היה גילוי של התורה שבעל פה, דעליה היה צריך לכפותם וקבלו אותה באונס לעומת הכתב שהיה ברצון, ולאחר זמן נכתבו הדברות על הלוחות - ובזה נהפכה התושבע"פ לכתב, וכמו"כ מדרגת הפורים - כח אחדות תושבע"פ ותורה שבכתב במה שהיתה המגילה מתחילה ע"פ ונכתבה.

ויש לפרש לפי"ז מה שאמר המן 'ישנו

בגילוי דמת"ת וכן בגילוי דפורים נתגלה מציאות הגרים, והיינו במילת 'אגרת' שמורה על הראשית והאחרית ועל הממוצע, שמתגלה בו שגם בהסתרה במקום שבין הראשית לאחרית קוב"ה אחד

הערב רב שמצטרפים, שכך מדרגת הגילוי של מתן תורה.

ובדקות יותר נפרש ענין אותיות מילת האגרת, דא' ת' בראש ובסוף המילה, היינו ענין הראשית והאחרית. והאותיות האמצעיות שבאגרת היינו 'גר', והיינו ענין הצירוף לכלל ישראל כנזכר, וכדלהלן.

ונפרש לפי"ז ג' האגרות שהיו בנס פורים, האגרות הראשונות דמעשה דושתי - 'להיות כל איש שורר בביתו', והם חלק מן ההצלה, כמו שאמרו על זה בגמרא במגילה (יב ב) 'אלמלא אגרות ראשונות לא נשתייר משונאיהם של ישראל שריד ופליט'. והיו האגרות השניות [והם גם אמצעיות] - שנכתב על היהודים

ועוד מצינו במת"ת, שביציאת מצרים שיצאו לקבל התורה, שנאמר שם 'וגם ערב רב עליה עמם', ולא היו חלק מכלל ישראל, וכמו שאמרו חז"ל שמה"ר העלה את הערב רב לדעתו, כמו שנאמר לו במעשה העגל 'לך רד כי שחת עמך'. ועוד איתא ברמב"ן שהערב הרב לא עמד במת"ת עם כלל ישראל, אלא עמד כמחיצה ומדרגה לעצמו. ויל"פ כך גם בקבלה השנייה, ב'הדר קיבלוה בימי אחשורוש', שחזר הגילוי של ערב רב, כמו שנאמר במגילה (ח ז) 'ורבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם'. והיינו שאותם הנפשות שהתגלה במת"ת שיש כח של ערב רב שמצטרף לכנסת ישראל, כך גם בהדר קיבלוה התגלה כח של

כנגד האות א'. והאגרות האמצעיות שנכתב בהם להיבא לאחרית את כלל"י, הם כנגד הת' - המורה על סוף דבר. יתבאר דהאגרות האחרונות, שבהם חל ה'ונהפך הוא, גרמו למה ש'רבים מעמי הארץ מתיידיים, מכח אותיות 'גר' שבמילת אגרת. בין הא' לת'. והיינו כמבואר שכח האגרת הוא גילוי מה שבין הראשית לאחרית שהוא גם עומד מכח הראשית ומכוון לתכליתו, דענין 'רבים מעמי הארץ מתיידיים', היינו שנוספו על קומתם של כלל ישראל, והעמידו המציאות כולה שאף שלפשוטו עומדת לעצמה, באמת כולה עומדת לתכלית הבריאה.

'להשמיד להרוג ולאבד'. והאגרות השלישיות בהם נכתב 'אשר ישלטו היהודים', שנתהפך להם הגזירה. ויש לפרש שהאגרות הראשונות, הענין שבאו להעמיד היא מדרגת הראשית, כאשר נכתב בהם 'להיות כל איש שורר בביתו', והיינו ענין שררה - ראש הבית, דענין ראשית היינו כאותיות ראש - שר א'. וגילוי האגרות ראשונות הם באות א' שבאגרת. האגרות השניות שבהם נכתב 'להשמיד להרוג', היינו העמדת האחרית והסוף, ומכוונות כנגד הת'. כמו שאומרת הגמ' בשבת (נה א) ת' תחיה ות' תמות.

וכיון שנתבאר דהאגרות הראשונות הם הראשית, כמש"כ בהם 'להיות כל איש', והם

ע' ימים היו בין האגרות, שכל מעשה הפורים הוא במציאות ה'בין', ובחינת פורים 'נכנס יין יצא סוד' - שעולה ע', וכן גילוי משיח בן דוד ששנותיו ע', ומקבל מהא' - הראשית ומגלה הת' - האחרית

ועד זקן טף ונשים ביום אחד, שבהריגת כל ישראל, ביום אחד, מצרפים את כולם, וזוה נעשה כביכול מציאות הפרדה ומקום העדר. וזהו שאמר המן לאחשורוש 'שמא תאמר קרחה אני עושה במלכותך', שבהריגת כל ישראל תהיה במלכותו מציאות קרחה וחלל, וע"ז אמר לו 'ישנו עם אחד מפוזר ומפורד', לומר שלא תהיה מציאות חלל וקרחה. אך באמת ידע המן שאינו כן, אלא סילוק כנסת ישראל יוצרת מציאות של חלל והעדר, ומכח זה הוא שבא להשמידם, ממקום הזה של מקום החלל וההעדר, בחינת דבר הנמצא 'בין' שני חלקים.

ויסוד הענין בזה, דבכל דבר בבריאה יש מציאות של חלל בין ב' חלקיו, ואין לך שני דברים שמחוברים באופן השלם, דעצם היותם שניים מורה שאף כאשר הם מצורפים החיבור אינו באופן השלם.

ויתבאר ענין 'אין בין' שמצינו בש"ס. ועיקר הסוגיה של 'אין בין' נשנה במסכת מגילה בפ"א, ומנו כסדר כמה וכמה דינים שנאמר בהם 'אין

עוד איתא בחז"ל שבין אגרות ראשונות לאגרות שניות היו שבעים ימים. ונתפרש בחז"ל שהשבעים ימים הללו הם כנגד שבעים יום שהמצרים נתנו כבוד ליעקב אבינו, שמכח כך היה כאן את ההפרש של השבעים ימים הללו, בין אגרות לאגרות. וברור פירוש ענין שבעים יום אלו, שעליהם נאמר 'נכנס יין יצא סוד', שהמכוון בזה כמו שאומרת הגמרא (סנהדרין לח א) שהגימ' של 'יין' עולה ע' וכן 'סוד'. וברור א"כ שבין אגרות ראשונות לאגרות שניות היו ע' יום, דשם מונח ה'סוד' של הפורים.

וביארור הענין, דכח האגרות שבהם חל כל מעשה פורים, הוא מכח ה'בין' שבאגרות, דיש בה בחינת אגרת שבתחילה, ויש בה בחינה דאגרת בסוף, וביניהם ישנה למציאות חלל העומדת לעצמה שאינה מהראשית והאחרית, וזה מקום ה'סוד' של הפורים, ומכח כן היה ע' יום בין האגרות.

ויסוד הענין שבכח זה שבין האגרות באו 'להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער

קטן לגדול. וביאור הענין כנ"ל שפורים הוא המציאות בין הא' לת', וזה השבעים יום שבין אגרת לאגרת, ששם נמצא ה'נכנס יין יצא סוד'. וה'סוד' שמתגלה בימי הפורים, הוא במקום של האין בין, מהמקום של החלל הנמצא בינתיים.

בין' ופשוט וברור שאין זה מקרה, ונאמר כאן אגב מגילה. אלא יש לפרש למשנ"ת, דהגילוי ד'אין בין' הוא יסוד הארת הפורים, שכל ענין הנס היה במציאות ה'אין בין', שנמצא בין דבר אחד לדבר שני, וזהו יסוד ה'אין בין' בין פורים

כח הנבואה הוא מכח ה'בין', מכח משה שנתנבא מבין הכרובים, ובפורים נתגלתה מדרגת גילוי גדולה מנבואה במדרגת ה'בין'

הנבואה, וזהו ה'גדלות' שבהסרת הטבעת הנזכר. כפשוטו מגילת אסתר מגלה את ה'בין', מה שנמצא בין מציאות אחת למציאות שנייה, וכנזכר שכל טענת המן שנתן לו מכח זה אחשוורוש הטבעת הוא מכח בחינת ה'אין בין' - מציאות החלל.

אולם בעומק נוסף מתגלה בימי הפורים זה הסוד שמונח בימי הפורים, בע' היום שבין אגרת לאגרת שהוזכרו, שבהם מתגלה ההבדל בין מציאות של הגילוי דקודם שנברא העולם שהיה ה' אחד ושמו אחד, לבין הגילוי שיהיה כאשר יהיה ביטול של כל הנבראים כולם ויחזור ויתגלה ה' אחד לבסוף. שכל ימות העולם הוא נקודת הממוצע, לגלות את ה'בין' - מה שהיה בעבר, ובין - מה שעתיד להתגלות בעתיד, לגלות אותו באופן של הוה המביא לידי העתיד. ובפורים מתגלה ה'אין בין', מה נמצא בין מציאות של קודם שנברא העולם, היה הוא אחד ושמו אחד, ובין הגילוי שעתיד להיות הגילוי של העתיד להיות, במציאות האחרית של 'ביום ההוא יהיה השם אחד ושמו אחד', שעומק ההתגלות של ה'נכנס יין יצא סוד', הוא הסוד - הפנים של מציאות האגרת שמתגלה, האגרת היא ה-א' והת', היא הראשית והאחרית. והגילוי של גרים, זה הכח שמתגלה וזהו כח משיח בן דוד בדור הגאולה העתידה, שהוא מחבר ראשית ומחבר אחרית. שהרי דוד המלך קיבל את שבעים שנות חייו מאדה"ר, והרי ברור שע' שנה אלה הם בחינת ה'סוד' שמונח בדברים, שהוא השורש לגילוי של משיח בן דוד לעתיד במקום האחרית - הת'. זו מילת אגרת בעומק, ה-א' מאדה"ר,

וזהו מה שאמרו בגמרא במגילה (יד א) 'גדולה הסרת טבעת לישראל ממ"ח נביאים, וז' נביאות שעמדו להם לישראל'. שמציאות ההצלה שהיתה נתגלתה מעצם הגזירה, וכענין שהגזירה היתה מבחינת ה'בין', כך ההצלה, ומבואר א"כ ענין 'גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות', שבהסרה של הטבעת שנתן אחשוורוש להמן 'לעשות בעם כרצונו' מתגלה השורש של ה'גדולה' שבדבר, שמילת נביא יש בה אותיות 'בין', והמכוון בזה דמציאות הנבואה היינו א' - בין, א - אלופו של עולם, המתגלה בנבואה. וכן עיקר שורש הנבואה היא ממדרגת משה רבינו כמו שאיתא שהוא אב ואדון לכל הנביאים כולם, ועיקר גילוי נבואת משה"ר היתה מ'בין' הכרובים.

ובהגדרה הכוללת של מציאות הנבואה שמתנבא הנביא דבר ה', שורש ההשגה הוא מה'בין' של הנברא שבו ל'בין' של הבורא המתגלה בו, משם שורש ה'ניב' שפתיים שמתגלה, שמצד התחתון שבדבר, זה ניב של דיבור, מבחינת מקום הצירוף של הנשמה והגוף, ו'יפח באפיו נשמת חיים' - 'רוח ממללא'. אבל עיקר שורש הנבואה מתגלה מ'בין' במה הנביא בטל אליו יתברך שמו, כלומר הביטול מונח בעצם התפיסה מה בין הנברא שבו לגילוי הבורא והבין שבדבר, שמשם יוצא כח מציאות של הדיבור העליון, שהוא דיבור של מקום, וזו מדרגת כל נבואה שבאה ממדרגת משה רבינו, שבו היה הדיבור ממש כביכול 'השכינה מדברת מתוך גרונו'.

ובימי הפורים הרי נתגלתה 'מגילת אסתר', וביסוד הדברים היה בזה גילוי חדש במדרגת

שזה הגילוי האחד לבין הגילוי שעתיד להיות באחרית הימים, אחרי ימות העולם שיבא העולם למצב 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד'. הגילוי הזה של ימי הפורים, הוא הנקרא אגרת.

הגר - מדריגת דוד עצמו, שמצד רות היה בן גרים, והת' זה הגילוי של האחרית של ימות המשיח. וכמו כן ימי הפורים מגלים את מדריגת האגרת, והם מגלים את עומק הדבר, שיש גילוי דראשית וגילוי דאחרית, ואת נקודת ההבדל בין הכח לפני שנברא העולם,

פורים אינו בטל לעת"ל, דגילוי הפורים הוא ההבחנה בין הגילוי של הראשית - שקודם העולם, לגילוי האחרית - שאחר העולם

סוף, אין גבול. באחרית שיתגלה הגילוי של 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', אז יתגלה כביכול איך הוא ית'ש התגלה בתוך מציאות הגבול. וכנגד זה עומדים שני ימי הפורים, פורים דפרזים ופורים דמוקפים. פורים דפרזים הוא בחינת דבר פרוז - שאין לו מחיצות וגבולות, שהוא יכול להתפשט, וזהו הגילוי דקודם שנברא העולם. פורים דמוקפים לעומתו הוא ההתגלות כביכול שמתגלה יתברך שמו עתה בתוך מציאות הגבול שבנבראים, אך השתא במקום הפירוד שבדבר בעלמא דפירודא אינו מתגלה גילוי שלם, אלא רק 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', אך אז יתברר שהכל היה מכח אחדותו ית'ש, כמשנ"ת.

ועומק הענין בדברי חז"ל הידועים (מדרש משלי) שכל המועדים בטלים לעת"ל חוץ מפורים שנא' וימי הפורים האלו לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם, וי"א אף חנוכה. וביאור הענין שפורים לא בטל יובן שפיר למשנ"ת, דהארת הפורים היא האור של הלעת"ל ולכן הוא לא בטל. ובלשון אחרת, הוא הממוצע בין העוה"ז לעוה"ב, ובעומק הרי אינו מעוה"ז ואינו מעוה"ב ועל כן אינו בטל.

אמנם בהגדרה שורשית פורים אינו בטל, דמהות הגילוי שלו הוא לגלות מה בין מה שהיה קודם שנברא העולם, לבין מה שיהיה הגילוי של ימי האחרית שבדבר, אלו הם שתי התפיסות של ימי הפורים.

ונבין ברור, קודם שנברא העולם היה אין

ב' בחינות ד'אין בין' יש בפורים, בין פורים קטן לפורים גדול, ובין פורים דפרזים לפורים דמוקפים, ובהם מתגלה הארת 'אגרת' שבקלקולה היא 'זד' - שורש עמלק, ובתיקונה היא מגלה הלבנה בבחינת רביעי - בחסרון, ובשבת - בשלימות

שמתגלה, שהגילוי של האגרת שמצטרפת ומחברת ומאחדת את הכול גם יחד.

ובגמ' בפסחים (קיב ב) איתא 'לא יצא יחידי בלילה לא בלילי רביעיות ולא בלילי שבתות מפני שאגרת בת מחלת היא ושמונה עשרה רבוא של מלאכי חבלה יוצאים' וכו'. ויש לפרש המכוון בזה, שהקלקול הזה לעומתו גם יש תיקון, שלילי רביעיות ולילי שבתות - בליל ד' וליל ז' הם בבחינת 'זד', והוא כח של עמלק כמו שדורשים חז"ל על עמלק 'זד יהיר לץ שמו'.

ומעתה עולה ששני בחינות של 'אין בין' יש בימי הפורים, יש הבחנת 'אין בין' פורים ראשון לפורים שני - פורים קטן לפורים גדול, ויש את ההבחנה של 'אין בין' פורים דפרזים לפורים דמוקפים. וזה שורש כל 'אין בין'. וכמבואר שגילוי הפורים הוא ההתגלות של אחדותו ית' בתוך מציאות הגבול, וזהו הגילוי של גדר האגרת, שמצד אחד הוא כח אחדות בתוך מציאות הגבול - מוקפים, אבל מאידך יש בו מציאות פריצת הגבול - פורים דפרזים, וזה עומק שורש הגילוי של 'נכנס יין יצא סוד'

התורה שבכתב, זהו עומק הענין של האין גבול שמתגלה בתוך מציאות הגבול. ועל כן פורים דפרזים קודם לפורים דמוקפים, דפורים דפרזים הוא הראשית של התפיסה שאין גבול, והוא השורש שניתנה מעיקרא התורה כתורה שבעל פה 'ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים', ולאחר מכן בא פורים דמוקפים, שבו האור של הפרזים נכנס לתוך גבול מציאות המוקפים, ואז מתגלה האחדות של 'תורות', איך תורה שבכתב ואיך תורה שבעל פה חד הוא.

ובאמת שבגילוי הפורים בעלמא דידן, על דרך כלל מי שעושה פרזים לא עושה מוקפים, ומי שעושה מוקפים לא עושה פרזים, [ויש אלו שעושים מכח ספק שניהם, אך זה קליפת עמלק שגורם את גוף מה שעושים מספק את שניהם]. אך באמת האופן השלם שמתגלה הפורים הוא שאותו גברא עושה גם פרזים וגם מוקפים, שזה גופא מקום האגרת.

וכאשר האור הזה מאיר בשלמות מתגלה האחדות, כמו שהוזכר פעמים רבות, שקומת כלל ישראל הם ישישים ריבוא, והגרים יכולים להתווסף, וזה פריצת הגבול של קומת כנסת ישראל. א"כ זהו ענין 'רבים מעמי הארץ מתיידיים' שחל בפורים, שע"י בחינת הפורים דפרזים שייך להוסיף על קומתן של ישראל, אך כשמתגלה האור של הפרזים ביום דמוקפים, מתגלה האור של התורה של בע"פ שנהפכת לתורה של כתב, אז מתגלה שהכול כתוב, הכול נמצא בתוך מציאות של התורה שבכתב. וכלשון המשנה באבות 'הפוך בה והפוך בה דכולא בה', שבעומק שייך לראות איך שהאור של התורה שבעל פה נמצא בתוך מציאות הכתב. אף שלכתב יש מציאות של גבול, מ"מ ע"י 'הפוך בה והפוך בה' מתגלה הע"פ. וכמו"כ זהו אור ימי הפורים דבחינת 'ונהפוך הוא' היא משורש 'הפוך בה והפוך בה'. שעל ידי המגילה האור של תושבע"פ נהפך למציאות של כתב. וזהו ענין ה'כתבוני לדורות' שבקשה אסתר, שאסתר שבחינתה 'אנכי הסתר אסתיר', ביקשה לגלות את מציאות התורה שבעל

וצד התיקון לבחינה זו ד'אגרת' בת מחלת הוא בפורים. דבחינת הלבנה בבחינה אחת היא ברביעיות, והיינו משום זמן תלית המאורות שהיה ביום הרביעי, ויש בה עוד בחינה שמתגלה במדרגת שבת קודש, [ביום השביעי שהוא כנגד מדרגת דוד המלך, וכמו שכאשר מקדשים את הלבנה אומרים 'דוד מלך ישראל חי וקיים']. והלבנה מצד מדרגת יום הרביעי שבה אינה שלימה, שהרי קטרגה הלבנה ואמרה 'אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד', ואמר לה הקב"ה 'לכי ומעטי עצמך' ומכח כן קטנה היא. אך בשבת קודש מתגלה גילוי של לבנה בהבחנה שלה 'סיהרא' - בשלמותה.

ובימי הפורים, כאשר מאיר האור של הצירוף של הפרזים והמוקפים שהוזכר, מאירה הארת 'אגרת', כבחינת הלבנה שכאשר היא נמצאת במיעוטה היא נקראת פרוצה, זה בהבחנה של פורים דפרזים, וכאשר היא נמצאת במילואה, היא בצורה של חומה, בחינתה בפורים דמוקפים.

לילי רביעי ושבתות זה מצד הקלקול 'אגרת בת מחלת', אבל כאשר זה מתגלה בימי הפורים אדרבה האדם יוצא לחוץ, כמו שנאמר בדברי תורה 'ברחובות תתן קולה', וכדרשת הגמרא שאי"ז כפשוטה אלא במוקפים שמרחיבים אותה בבתי מדרשות, אבל בימי הפורים, האור של הדברי תורה בוקע ויוצא לחוץ מבחינת 'נכנס יין יצא סוד', ויוצאת התורה ממצאות של פנים למציאות של חוץ, ומתגלה מה שכל ימות עולם נמצא בהסתר - באתכסיא ואינו נמצא במציאות של גילוי.

בימי הפורים על ידי תוקף הארת הנס מכח האגרת, מצורפת התורה שבכתב עם התורה של בעל פה. תורה שבכתב הוא חומה, דבר סגור שאין בו התרחבות, כידוע ש'ישראל' ר"ת 'יש ישישים ריבוא אותיות לתורה'. אך תורה של בעל פה בחינתה 'ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים'. והרי ברור שבחינת פורים דפרזים היא תושבע"פ, ופורים דמוקפים זה תורה שבכתב, אך מתגלה איך שהתורה שבעל פה בתוך

התורה שבעל פה, להפוך אותו לתוך מציאות של התורה שבכתב.

פה בתוך מציאות התורה שבכתב, דהתורה שבכתב היא בהעלם ובהסתר, שמצמצמת הדבר, וע"י כתבונני לדורות מגלים את אור

קורים המגילה ב' פעמים - בלילה וביום - כנגד תורה בכתב ותורה שבע"פ, שבבחינת 'אגרת' היא מתהפכת מע"פ לכתב

שקריה הוא בע"פ, ולשנותה הוא כנגד בכתב. וע"כ קוראים ביום ובלילה, כמו שאמרו חז"ל שמשנה רבינו כשעלה להר היה לומד בלילה תורה שבעל פה, ובימים היה לומד תורה שבכתב.

וברור א"כ שחייב לקרותה בלילה מדין שורש תורה שבעל פה שבה, ולשנותה ביום שהופכת להיות תורה שבכתב. והממוצע ביניהם היא בחינת 'אגרת', שיש בה גילוי מדריגת התורה שמתגלה במציאות של הפורים.

ואמרו בגמרא במגילה (ד א) 'חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום, שנאמר 'אלהי אקרא יומם ולא תענה לילה ולא דומיה לי'. וברור הדבר שלא קוראים את אותה המגילה פעמיים, אלא מבואר למשנ"ת הענין שקוראים המגילה ב' פעמים, דשתי בחינות יש בה, קוראים אותה כספר, וקוראים אותה כמציאות של אגרת. קוראים אותה כתורה שבעל פה שמצטרפת ומתאחדת עם התורה שבכתב. זה חייב לקרותה ולשנותה,

אף 'המלך אחשורוש' מכוון לקוב"ה, והוא מלשון ראשית ואחרית

חז"ל שאף במקום שנזכר במגילה 'המלך אחשורוש' המכוון לקוב"ה, ולא רק כשהוזכר סתם 'המלך'.

ובגמרא פירוש בכמה דרשות מה שנקרא אחשורוש, אך לפי"ד יתפרש מה שנקרא אחשורוש כלשון במדרש, מלשון אחרית וראשית. ולפי"ז א"ש המהלך שהוזכר בדברי

אסתר סוף הניסים - דהסתרה היינו בחינת אחרית

ונראה שיש שם גבול, אך כש'נכנס יין יצא סוד', מתגלה שבתוך האדם יש בלתי גבול. זהו הע' ימים הללו בין אגרת לאגרת שהוזכר. שבשביל להפוך תורה שבע"פ לתורה שבכתב 'הפוך בה והפוך בה דכולא בה'.

זה גילוי של ימי הפורים, אחרית וראש וכדברי הגמ' ביומא (כט א) 'אסתר סוף הניסים', שהיינו שמגלה את מציאות ה'הסתרה אסתר פני ביום ההוא', האור שאין לו גבול, יש עליו הסתר מצד הקלקול, אבל מצד התיקון, הוא מתיישב בתוך מציאות הכלים, 'הפוך בה והפוך בה דכולא בה'. זה הגילוי של 'נכנס יין יצא סוד'. פורים יתגלה שכשנכנס יין יוצא סוד, הרי שבתוך האדם נמצא בלתי גבול של הדברי תורה. ובכל השנה זה נמצא באתכסיא

פורים 078 אגרת הזאת תשע"ט
מספר שיעור בקול הלשון 1132606

סוגיות במחשבה

אגרת

והוא ענין לאגורת כסף, דהיינו מטבע קטנה כל שהוא, עכ"ל, ודו"ק בדבריו. וכן בהיפוך אותיות, אגרת - תגרא, שדרכם לילך כגר ממקום למקום על מנת לאגור ממון, ומוכר וקונה וחוזר חלילה, ומעותיו "מתוגרים תמיד מיד ליד", כלשון החשק שלמה, והבן.

וגדר אגרת לדינא, כמ"ש (מגילה, יט, ע"א) ונקראת אגרת, שאם הטיל בה שלשה חוטי גידין כשרה, אמר ר' נחמן בר יצחק, ובלבד שיהו משולשין. וכתב במחזור ויטרי (הלכות פורים, רמז) וז"ל, ויש שנהגו לחבר הפסוקים משום דנקראת אגרת (לשון לאגור את הפסוקים), ולא היא, עכ"ל. וכן טעם נוסף שנקראת מגילת אסתר אגרת, כמ"ש בספר התרומה (סימן קצו) וז"ל, אגרת - בלא דקדוק חסרות ויתרות, עכ"ל. אולם נקראת מגלת אסתר ספר, שצריכה שרטוט כאמיתה של תורה, כמ"ש במגילה (שם). ועיין סוטה (יז, ע"ב) וברש"י ובתוס' שם. אולם אגרות אינם צריכין שרטוט. וכן דרך האגרת לכופלה דף על דף, ולכן נהגו לכפול מגלת אסתר בשעת קריאתה, כעין אגרת. וכתב הבן איש חי (שנה ראשונה, הלכות פורים) וז"ל, וכשאומר את אגרת הפורים, יענע המגילה בתיבת אגרת, עכ"ל.

כתב במחברת מנחם (ערך אגר) וז"ל, ואגרת אל אסף (נחמיה, ב, ח), ואגרת פתוחה בידו (שם, ו, ה), אגרות יתנו לי (שם, ב, ז), אגרת הפורים (אסתר, ט, יט), ענין גליון המה, עכ"ל. וכן בדה"י (ב, ל, א).

וכתב בספר השורשים לרד"ק (ערך אגר) וז"ל, ואגרת פתוחה (נחמיה, ו, ה), ענינה ידוע, והוא ה"ספר" השלוח, וגם היא מלשון אסיפה, לפי שאוספין בה דברים הרבה נקראת המגילה אגרת, עכ"ל. עוד כתב שם (ערך גלה) וז"ל, קח לך גליון גדול (ישעיה, ח, א), אגרת, עכ"ל.

וכתב בבאור שמות נרדפים (ערך אגר - אסף - צבר - כנס) וז"ל, שם אגרת, הוא בעבור שהכותב אוגר בה מילים המתקיימים בכתב לימים רבים, עכ"ל. ועיי"ש שביאר שאגירה הוא דבר המתקיים לימים רבים, וז"ל, ואוגר הוא המקבץ על יד לאגור אותו לימים רבים, כמו אגר בקיץ - על החרף (משלי, י, ה), אגרה בקיץ מאכלה (שם, ו, ח), על כל השנה, עכ"ל.

אולם בחשק שלמה (ספר השורשים, אות ג', שור גר) כתב וז"ל, אגרת - את אגרת הפורים (אסתר, ט, כט), והיינו כתב המתגורר בכל המדינה מאיש לאיש לפרסם עניינו בפרהסיא, עכ"ל. ולשיטתו הוא מלשון "גר" (ולכן כתבו בערך גר), הן מלשון פירורים, גרגרים, וכן מלשון "גרירה", כמ"ש שם וז"ל, עשרים גרה השקל (שמות, ל, יג), ע"ש הגרירה "שמתגורר" תמיד מיד ליד ואינו נשאר קבוע במקומו (כגר), כשאר מטבעות הכבדות שגונזים אותם באוצר.



מדור
רל"א
שערים

צירוף

א-ג / א-ר / א-ת / ג-ר / ג-ת / ר-ת

מדור רל"א שיערים

א-ג

והנה עשו יש בו ב' בחינות. א. פסולת של יצחק, הדין הקשה הבלתי מתוקן, וע"ש כן נקרא אדום, דין אדמימות דקלקול. וכנגדו בקדושה דוד, שהיה אדמוני. והוא בחינת א', כנ"ל. ב. מתנגד לתאומו, יעקב, שהוא האב השלישי, ג, כנ"ל. ובחינה זו מתגלה בזרעו של עשו "אלוף מגדיאל" (בראשית לו, מג). ואמרו חז"ל (פדר"א, פל"ח): "בשכר שפנה את כל כליו בשביל יעקב אחיו, נתן לו מאה מדינות, משעיר ועד מגדיאל, שנאמר, אלוף מגדיאל". אותיות גא - מדיל. והוא כח גאותו של עשו כמ"ש חז"ל שהראה הקב"ה ליעקב שרו של עשו עולה ואינו יורד.

ובחינת ידיו של עשו הוא יד קמוצה הנקראת אגרוף. אג-פור. בחינת אגד, שאוגד ומצרף את חלקי היד, פרורים, אצבעות. ובה מתנגד לכל קומת ישראל, אברהם יצחק יעקב, ודוד. ועשו נקרא כן מלשון עש-ו. עש בעל חי המכרסם בגדים. וצורת הכרסום שמבטל את האריגה, ארג, אג-ר. בחינת אגר, מצרף ומחבר, והעש, עשו, מבטל חיבור זה, ובעומק יותר מתנגד למרכבה הק' שהיא בחינת "מרכבתו ארגמן". אג - רמן.

ובחינה נוספת בעליה זהו יוסף. שמחד בנימין קרא לבניו ע"ש יוסף, ונקרא בנו "גרא", לשון גירות. אולם מאידך גמליאל בן פדהצור (במדבר א, י) ואמרו חז"ל שכר גמלו א-ל, ונעשה מלך על מצרים. גמליאל, גא-מליל, "על פיך ישק כל עמי".

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: גמא, מגדיאל, גרא, אגם, גאה, גאל, אגרף, אגן, ארגמן, ארג, גמליאל, פגעיאל, גדיאל, גאואל, הגיא, אגג, ארגוב, אגר, אגן, אגד, ארגז, אגרת.

א - ג. מהות התחלת דבר בראשיתו הוא אחד א', ואח"כ מתפרט לשלש. והדוגמא השורשית לדבר, אדה"ר, ואח"כ מתפרט לג' אבות, אברהם יצחק ויעקב. וזהו בחינת שלשלת, השתלשלות, מלשון שלש, שמאחד נשתלשל ונעשה שלש. וזהו מצד האורך. ומצד הרוחב נעשה ג' קוין, ימין שמאל ואמצע.

וזהו בחינת אגג מזרעו של עמלק, שכל מהות עמלק פרוד, ואגג מפיל השורש של בראשית ונשאר רק ג'. א-ג-ג. ונעשה מג' עוד ג' וכן הלאה, כי מהותו ההתפרטות וזהו ראשית גוים עמלק, ראשית של ההתפרטות ומדתו גאווה גאה, ג-א, שמשליט ג' על א'.

והיפוכו מדרגת דוד המלך, שהוא רגל רביעי במרכבה, ג' - אבות - א', דוד. שהוא בחינת "אבן מאסו הבונים", א' למטה מג', ואח"כ זוכה ל"היתה לראש פינה", שנעשה ראש השלישים, ראש לשלש אבות, כמ"ש (מו"ק טז ע"ב). והוא בחינת גאל, גאולה של הגאה, עליה כנ"ל, כי מהות הגלות, ירידה, ומהות הגאולה, עליה.

וישנו עוד בחינת תיקון לא' שמתחת לג' מלבד תיקון עלית א' למעלה מג' כנ"ל, והוא בחינת אגר, אג-ר. אגרת, אג - רת. לשון אסיפה, בחינת כלי, כל"י ר"ת כהן לוי ישראל, כנודע. שהכלי אוגר אוסף ומצרף את כל ג' החלקים ומקבצם לאחד. והוא בחינת דוד שזה מהותו של מלך "מקבץ כל ישראל". וכלי זה נקרא גמא כמ"ש (שמות ב, ג) "ותקח לו תבת גמא". ופרש"י "ודבר רך הוא ועומד בפני רך ובפני קשה", כלומר יש רך קשה וממוצע, שהוא: בחינת חסד, רך. דין, קשה. ורחמים, אמצע. כנודע. ותבת גמא, מצרפת אל שלשתם, ולכך יכולה לעמוד כנגדם. ומעין זה ארגז ואגן.

מדור רל"א שיערים

א-ר

הראש מתגלה בצואר, אר-צו. אור-צר. בחינת אסור, אר-סו. כי מהות אסור ענינו בית האסורים, קשר, ובשורשו זהו צמצום ואסירת האור. אור-צר. וזהו אסתר, אר - סת, סיתום האור.

וכאשר מתגלה הטוב זהו בחינת אור, אורים. ארון שבו תורה אור. והתפשטות האור הוא בבחינת אורך אור-ך. והוא מדרגת אברהם, אר-בהם. הנקרא איתן האזרחי, מי האיר ממזרח צדק, וזו הארה בראשית, והארה באחרית בחינת חודש אדר. אר-ד. קבלת התורה "הדר קבלוה". תורה אור. וזה נעשה ע"י אחשוורוש אר-חשוש. וע"י אסתר אר-ס"ת, ר"ת ספר תורה. וע"י מרדכי בן יאיר. ושם מתהפך האחר אר-ח, כנ"ל להארה שגם האחרון בחינת פנים, כולו פנים, תאיר פניו.

ובמתן תורה היה גילוי של יראה, ירא אר-י, אור של י' דברות וממנו היראה, למען תלמדו ליראה אותי כל הימים. וכשם שניתנה תורה ע"י משה כן היתה ראויה להינתן ע"י עזרא אלא שקדמו משה כמ"ש בפ"ב בסנהדרין. עזרא אר-עז. ובתורה אסתכל וברא עלמא. ברא, אר-ב. שהוא גילוי הארתו ית"ש.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: אביעזר, אביר, אבנר, אביתר, אברהם, אבר, אברך, אשר, אגרת, אדיר, אדר, אדרעי, אדרת, אהרן, אופיר, אוצר, אור, אוריאל, אוריה, אורך, אורים, אושר, אזור, אור, אחור, אחיעזר, אחריע, אחרי, אחר, אחרון, אחרית, אחשוורוש, אחשדרפני, אטר, איסר, איתמר, אכזר, אכר, אלעזר, אליצור, אמר, אמרפל, אסור, אסנפר, אסתר, אפר, אפרות, אפרת, ארב, ארבה, ארבע, ארגמן, ארון, ארוו, ארה, ארת, אריה, אריאל, ארם, ארמון, ארמי, ארנון, רפא, ארפכשד, ארץ, אררט, ארש, אשור, אשר, אשריו, אתר, אגרוף, צואר, ירא, בורא, ביאר, ישראל, בלשאצר, ברא, ראש, בריא, גבריאל, דראון, יאור, יאיר, יזרעאל, ארג, תפארת, פאר, נבוכדנאצר, נורא, קרא, עזרא, ראובן, ראה, ראם, רבוא, רעואל, רצוא, שאר, שדיאור.

אר-גמן. ונודע שארגמן ר"ת אוריאל, רפאל, גבריאל, מיכאל, נוריאל. ובכולם יש אותיות א-ר וזלת מיכאל, והשורש במילת בראשית אר-בשית.

וזה לעומת זה עשה האלקים, טוב לעומת רע. ובחינת הרע, כאשר אלף מתהפך לעין נעשה מר-א, לר-ע. ובשורש דקלוקל זהו אר לשון ארה, קללה. ועיקר הקללה הוא מות, קללת אדה"ר, אר, ר"ת אדם ראשון, מות תמות. ועיקר מקום המיתה, "רגליה יורדת מות". ממקום מתנים ומטה, שע"ש כן נקראים מתנים. מת-נים, שינה, אחד מששים שבמות. ושם מקום החגור. שלבשו אדה"ר וחווה מפני חטאם כמ"ש "ויעשו להם חגורות", אזור במותניהו. אזור. אר-זו. אר-זו. או-זר.

וכאשר הקלוקל עולה משליש תחתון לשליש אמצעי שבאדם, מקום גופו וידי, מתגלה בצורת איטר, שידו הימנית מתהפכת לשמאל (ובעומק זהו סוד התיקון, החלפה), בחינת השיב ימינו אחור. וזהו איטר, אר-יט, יט גימטריא חוה כנודע. שימין אדה"ר מול שמאל של חוה, וע"כ בעומק מתהפך ימינו לשמאל. ויתר על כן מתגלה בלבו מידת האכזריות. אכזר, אר-זך. שרש קללה, ארה על זכותו. והוא מדרגת אפרוח אר-פוח, שאין בכוחו לעוף, לעלות למדרגת ראש.

וכאשר זהו בתיקון אזי זהו בחינת פני אריה לימין. אריה אר-יה. אולם בקלוקל כאשר הימין מתהפך לשמאל ששורשו מיכאל בימין, לשון מך-יאל. ואזי נעשה מהיד אגרוף, אר-גוף. שתוקף הגוף מתגלה ביד כאגרוף המכה. ומכה זו נקראת מכת ארבה, אר-בה. ובה מתגלה הריכוז, כדלהלן.

וכאשר עולה למדרגת שליש עליון אזי נעשה מפנים אחור, אר-חו. שבחינת פנים מאירות, אור, אר - ו, מתהפך ונעשה מאיר אור, אש השורפת. ודבר הנשרף נעשה אפר, אר-פ. כי האור מצרף ומחבר, בחינת אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, לעומתו אפר, פרור. ואזי מה שקודם היה בחינת ראש, אר-ש. הופך לארש. והוא בחינת אמרפל, אר-מפל. שאמר והפיל אברהם פול לכבשן האש. ונפילת האור מן

מדור רל"א שערים

א-ת

והוא בחינת תאום, א-ת-וּם. כי תאום ענינו ראשית ואחרית ודבר זה מתגלה בברור אצל עשו ויעקב. יעקב י-עקב, ידו אווזת בעקב עשו, סוף, מקום העקב. לעומתו עשו איש שעיר, שער נמצא במקום העליון שבאדם, בראשו, בראשיתו. והרי יעקב-ת, עשו-א, ולכן היה בכור. (ואח"כ נתחלף במכירת הבכורה והברכה) ולכן נקרא עשו איש שעיר, כולו כאדרת שער. אדרת, את-דר. ולכן בקש להרוג את יעקב, דהיינו לדור בכל מא' עד ת'.

לעומתו יעקב מדתו תפארת כנודע, את-פרת, מלשון פרה ורבה. והיינו יושב אהל העוסק בכ"ב אותיות התורה שאין שיעור לצירופם ומילואם וכו', ולכן זה פרה ורבה תמיד. וכן מידתו של יעקב אמת, את-מ, כנ"ל, ראש תוך וסוף. וסוד יעקב סוד החיבור עם זולתו (היפך עשו שהוא עלמא דפרודא), וזהו בחינת, אותי, אותו וכו', צרוף אות-ו', דהיינו ו' המחברת את האת שלי, עמך.

לעומתו עשו, בחינת פרוד, שאת, את -ש, אחד ממראה נגעים שבא על גדרי פרוד בין אדם לזולתו. וכל היותו אינו אלא כ' עיף אנכי, מלשון לאות, את-לו. וכל חייו בכלל ויום זה בפרט אינו אלא תלאה, את-לה, כי עבר ה' עבירות בו ביום. ולכן מבקש הלעיטני נא, תאוה, את-וה, היפך אכילת קרבנות ששורשם יצחק אבינו בעקדתו, ע"י מאכלת, את -מכל, מכל דייקא, כללות הכל וכללות כל הבריאה גנוזה בתורה, ובמלת בראשית שבה כנודע. בראשית, את-ישר-ב.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: אביתר, אגרת, אבות, אדרת, אולת, אות, אותו-אותי-אותך, אחות, אחיתופל, אחרית, אחת, אילת, איתאל, איתמר, אמת, אסתר, אשתאול, אתון, אתך, זאת, בראשית, תאנה, בתואל, ארנבת, איתן, חטאת, לאות, מאכלת, שאת, תא, תאוה, תלאה, אתמול, תפארת, תאב, נתנאל, פתאם, צבאות, תאו, תאום, תאר, תבואה.

א-ת. אות ראשונה ואות אחרונה. ויש כח המפרידם, ויש כח המחברים. בראשית א-ת, שיבר, כלומר, הבדיל את האותיות זו מזו. ולעומת כך כח החיבור. בחינת אות, א-ו-ת. ו"ו המחברת בין ראשית, א, לאחרית, ת. וכן בחינת אמת, נודע, ראש -א, תוך-מ, סוף-ת. ונמצא אות מ' מחברים, נקודת אמצע מצרפם. ראשית, את-ישר. אחרית, את-ירח. ומצרפם ע"י אמצעית, את-מצעי.

והנה ע"מ לחבר את כל האותיות יחדיו נצרך תוקף וחוזק, והוא בחינת איתן את-יין. והם אבות העולם הנקראים איתנים, אבות את-בו. והוא בחינת צבאות, את-צבו, תוקף חוזק. וכנגדם עומד בתואל שממש יצאו שורשי אמהות לאבות בתואל, אב-את-לו. ומשם נתחברו הנשים לאבות ונעשו להם כאחות, את-חו, בחינת תיקון חוה כמש"כ פתחי לי אחותי רעיתי פעמים נקראת רעיתי, פעמים אחותי.

ומשרה שמתה בת קכ"ז שנה, באה אסתר שמלכה על קכ"ז מדינות (כמש"כ חז"ל) אסתר, את-סר. ונקראת אילת השחר, אילת, את-לי. כי אחשוורוש מלך בכל העולם כמש"כ בפ"ק דמגילה, ואסתר נעשתה למלכה על כולם, בחינת מא' עד ת'. וזהו הדר קבלוה בימי אחשוורוש, כל התורה מא' עד ת'. ולכן נקראת מגילת אסתר, אדרת, את -גר.

וכן רחל נקראת יפת תאר ויפת מראה. תאר, את-ר. כלומר יופיה נמשך מהתחלה עד הסוף. וזהו האגרות שנשלחו בימי אחשוורוש ואסתר, אגרת את-גר. כי נשלחו לכל המדינות, מראשית ועד אחרית, א-ת, ראשית, אחרית כנ"ל. וזהו בחינת אתמול, כי מחר עדין לא בא, והיום בא, אבל רק חלקו גלוי לנו השתא, משא"כ אתמול, הושלם כל גילוי מראשית עד אחרית בשלמות, וזהו אתמול, את-מול, לשון מל, נתגלה, הוסר הערלה, הוסר הכסוי.

מדור רל"א שיערים

ג-ר

גר, ולצורך גם נצרך חוזק וגבורה, גבר, ב - גר, וקטן, בחינת טף, פרור, גרגיר, ולעומתו בוגר, בגר, ב - גר, וכאשר מחבר הגרגירים, זהו בחינת גרן, גר - ג, חיבור גרגירי התבואה. וכן אגרוף, הוא חיבור אצבעות היד שנהפכו מאחד, לחמשה. אגוף, אף - גר, וזהו אגרת גר - את, שאגרת את האותיות ומצרפם. ובדקות בימי מרדכי ואסתר, אגרות ראשונות מכח עצת המן כי ישנו עם אחד מפוזר ומפורד, אולם תולדתו להיפך, לך כנוס את כל היהודים. ובפרט אגרות אחרונות, שאיחדו כל ישראל, ימי משתה ומשחה. ולכך נקראת מגילת אסתר אגרת, כי אגרת ומצרפת את ישראל. וכן רבים מעמי הארץ מתיידיים, ונארגים לישראל, בחינת גר שמצטרף לכנס"י. וכן מעלה גרה, גר - ה. כי כאשר אוכל נטחן ע"י השנים ומתפורר ויורד לגוף בחלקיו. וכאשר מעלה גרה, נעשה חזרה צרוף של הגרגירים. וכאשר עולה מתתא, עולה עד הגרון, גר - ון. וצרוף הגרגירים, נקרא אורג, או -גר. ובבגר זהו מלאכת אורג, או -רג. ובכוחות הנפש זהו ערג, ע - רג. והוא בחינת גר, גר - ר, נגרר, כי הגרגרים נגררים אחר כח אחר. והבן מאוד שכיון שאין בו חוזק עצמי כי אינו אלא גרגיר, לכך נגרר אחר זולתו. ובתיקון זהו בבחינת נפשי תערוג אילך יתברך, כי הנכרא בבחינת גרגיר ביחס לא"ס ב"ה.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: סגר, חרג, גרש, גר, גשר, גבור, גרגשי, גור, פגר, גזר, הגר, גפרית, גרר, גביר, יגר, גער, גרשון, גרה, גרם, גרן, גרע, חגר, חיגר, שגר, אגוף, גרה, גורל, בגר, גרב, מגרש, גרון, גריזים, גרזן, אגור, ערג, תגר, אגרת.

גר, מלשון גרגור, פרור. כמ"ש (ישעיה יז, ו) שנים שלשה גרגרים בראש אמיר. וזהו בחינת גרש, גר - ש, שכאשר נעשה גירושין כדוגמת גט בין איש לאשה, נעשה פרוד ופזור. וזהו בחינת גזר, גר - ז, חותך ומפריד. והכח שע"י נשעה הגזירה, ע"י גרזן, גר - זן. וזהו בחינת גר, שאף שבא להצטרף לאומה, מ"מ אינו מצורף לגמרי (עיין פרק עשרה יחוסין), אלא נשאר כגרגיר בלתי מצורף בשלמות. וכאשר זהו פרור מוחלט, גרגירים בלבד, זהו בחינת מת, "כי המות יפריד", ונקרא פגר, פ - גר, וכאשר מזהיר לבלתי יהפך לגרגירים, זהו גער, ע - גר.

וזהו עומק בל תגרע, גרע, גר - ע, כי ישנם תרי"ג מצות, והם צורה שלמה, הויה אחת. וכאשר נחסר מצוה אחת, אינו רק החסרה של אותו פרט בלבד, אלא ע"י נעשה פרוד של כח האחדות של הכל, ונעשה הכל כגרגרים. כדוגמת שרשרת, שכאשר ניתק חוליה אחת, מפוררת את כל החיבור של כולם. והקללות שנתנו בערבות של כל ישראל, נתנו בהר גריזים, גר - יזים.

וזהו בחינת גורל, העמדת שני צדדים, והכרעה כך או כך. וקרוב לכך חיגר, חי - גר. כי יש באדם ב' רגלים וא"א לילך ברגל אחת בלבד, ופרוד בין הרגלים הוא בחינת חיגר. והפוכו "חגר את מותניו", והיינו אחדות מקום שורש הרגלים, כי המתנים שורש לרגלים. וזהו בחינת יגר, י - גר, והיינו פחד שלא יהפך הדבר לגרגירים, וזהו פחד ממלחמה, כמ"ש (דברים ב, כד) והתגר בו מלחמה. וכתיב (שם ט, יט) כי יגרתי מפני האף והחמה, והכעס, תולדתו פרור, גרגירים, בבחינת משבר כלים בחמתו.

וכאשר מונע שלא יהפך הדברים לגרגרים, זהו בחינת גדר, גר - ד. וכן בחינת סגר, ס -

מדור רל"א שער

ג-ת

כח הדיבור בפה הוא בחינת מלכות, כנודע, כמ"ש (קהלת, ח, ב) דבר מלך שלטון. ולפיכך נקרא דיבורו פתגם המלך, כמ"ש (אסתר, א, כ) ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו. ולכך נאמר שם (א, י) שאחד משבעת הסריסים המשרתים את פני המלך הוא בגתא. גת-בא. וכח הנהגת המלך ע"י דיבורו הוא בחינת מתג, (משלי, כו, ג) ופירש המצודות ציון שם, הוא כעין רסן שעשוי להנהיג בו. והיינו שורש כח הנהגת המלכות מכח הארת הכתר, הארת התגים, כנ"ל.

והנה גת הוא מקום דריכת ענבים, ששם יוצא היין מן הענבים. ויין בגימט' סוד, כמ"ש חז"ל (עירובין, סה, ע"א). והיינו שהענבים בחינת כלי, אותיות, והיין בחינת התג, כתר הנעלם.

והנה אותיות שעטנ"ז ג"ץ צריך לעשות על כל אות ג' תגין, ונודע שאותיות אלו יש בהם אותיות שט"ן ע"ז, מקום הפרוד, ולכך נצרך כח השילוש לעומתו לחברם. אולם אותיות בד"ק חי"ה צריך לעשות על כל אות תג אחד, כי אותיות אלו הם דבק-חיה, והיינו כח החיבור מכח החיות. ושאר אותיות אוכ"ל מספר"ת הם שני כוחות הנגלים בפה, אכילה, וסיפור. בחינת פתבג המלך, ודבר מלך. (ועיין עץ חיים שער דרושי הנקודות פ"ו)

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: אגרת, גבחת, גזית, גת, בגתא, מתג, גברת, גחלת, תג, גלגלת, גלות, גנתון, גפרית, מגבעת, גלית, תענוג, תגר, תגלחת, מתנגד, מסגרת, חגית, יתגלע, השתגע, מרגלית, פתבג, פתגם, פתשגן, מתמוגג.

הנה נודע שהתורה נחלקת לד' חלקים, והם טעמים, נקודות, תגין, אותיות. והתגין נקראים בלשון חז"ל כתרי אותיות, ככתר הנמצא על הראש. והנה התג שעל האותיות הוא שורש האות, ובכחו נעשה הצרוף של האותיות. וכשם שאיש ואשה, ושכינה שעל גבם מצרפתם, כן התגין שורש צרוף האותיות, בחינת השכינה שבין האותיות.

וזהו בחינת אגרת, שאורגת ומצרפת בקרבה את האותיות. אגרת, אר-תג. כי מכח התגים האותיות מצטרפים. וזהו פתשגן, תג-פשן, כתב מפורש (רש"י, אסתר, ח, יג). וכשם שהכתר נמצא ע"ג הראש הנקרא גלגולת, תג-לולת, כן התג על ראשי האותיות. וכן כובע שעל הראש נקרא מגבעת, מב-תג. וכן שערות שעל ראש האדם, הם הסתרת מקום הכתר, והסרתם נקראת, תגלחת, תג-לחת, גילוי מקום התג.

והנה נודע שהאותיות נקראים בלשון חז"ל אבנים. ואחת משמות של אבן טובה, נקראת מרגלית, גת-מרלי. והיינו שבאבן טובה מרגלית, בחינת אותיות כנ"ל, מאיר באות לא רק מדרגת הארת האות עצמה, אלא מאיר בקרבה אור התגין שעליה, ומשם תוקף הארתה. ולהיפך כאשר מפרידים האבנים זו מזו כל חלק לעצמה נקראת גזית (שמות, כ, כב), גת - זי. והיינו שמסתלק וזו הארת התג, ונעשה כל חלק לעצמו.

ולכך מאכלו של המלך נקרא פתבג המלך (דניאל, א, טו) פתבג, תג-פב. והיינו שהמלך שיש לו כתר, בחינת תג כנ"ל, בכל מעשיו מתגלה כתר. ובפרט בפה שהוא מקום האותיות. ולכך מאכלו נקרא פתבג, גילוי התג בקרבו. וכן

מדור רל"א שערים

ר-ת

כמ"ש ובהגיע "תור" אסתר, אס-תר, והיינו תורה ישרה, שבאה שלב אחר שלב כראוי. ולכך נקראת מגילת אסתר אגרת, אג - רת. ושורשה כתר תורה. כתר, כ-תר. בבחינת כפורת, כפו-רת.

ותורה בימין הוא תורה מלשון היתר, היפך ספיקא דאורייתא לחומרא. וזהו מ"ש כח דהיתירא עדיפא. והיא תורה של אהבה, בבחינת רעות, עו-רת.

ויתר על כן תורה עליונה שלמעלה מחלוקה לשלש, והיא תורת הסוד, בבחינת תירוש, תר-יוש, שהוא יין, יינה של תורה. ותורה זו עיקרה נגלת בפורים, במגלת אסתר, שצריכה שרטוט כאמיתה של תורה, ונקראת אף אגרת, אג-תר, והיינו שאוגרת את האותיות ומצרפתם. וכדוגמת נמלה שאוגרת ומצניעה בסתר, כן דברי תורה אלו בסתר. ולכך נקרא תורת אסתר, א-סתר, אס-תר, כנ"ל. וזהו תורת אין סוף. אס-תר, אס, ר"ת אין סוף. אסתר, נוטריקון, אין סוף תורה.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: אביתר, אגרת, אדרת, אורת, אחרית, איתמר, ארתחשטא, פתרוס, אסתר, אפרת, ארחת, ברית, זרת, מרחשת, כתר, בחרת, כושרות, ירמות, סתר, פרת, בכורת, ערבות, כפתר, רמות, תלאשר, מחתרת, קרחת, גתר, תורה, תרועה, משמרת, פרעתון, נתר, בתר, גפרית, עצרת, רשת, עשירות, גברת, מתאר, רתמה, מסגרת, פרתמים, כותרת, תרפים, תמר, שמרימות, שארית, משרת, תמרוק, תרח, תנור, תרשיש, עשרת, תרצה, אחשתרנים, תרמית, אשמרת, צרעת, יתרו, כפתור, ארנבת, תרופה, ארשת, ריפת, רפות, מגערת, השתרע, וכפתר, תימרות, תירוש, מוסרות, מזמרות, ורות, חרות, תרשתא, חרשת, צמרת, ותוגרמה, יתר, גפרית, פתור, שתר, ותראלה, פתרון, תגר, מרחשת, תר, חצרמות, התר, מרבכת, משמרת, זתר, קטרת, פותר, רמת, תרח, יתרון, רבת, צמרת, ותיס, פרמשתא, עופרת, תרומה, קרת, תשורה, צרבת, תבור, תפר, רקת, חתר, רבית, תער, מזכרת, רתק, כנרת, רשת, פרכת, ממארת, תוגרמה, כרת, שרשרת, כפרת, רעות, מרחבות, מבשרת, עתר, סחרת, רתת, מרת, מורשת, מותר, פתר, תדמר, קיתרוס, רתם, רתח, מיתר, מכמרת, משרפת, תבור, תדהר, צרעת, מרות, נותר, בהרת.

תורה, תר-וה. והנה התורה כוללת הכל, ויש בה בחינת ימין ובחינת אמצע ובחינת שמאל.

בחינת שמאל, היא תורה ששייכת לאומות העולם, תורה שחזיר הקב"ה לתת לאוה"ע במתן תורה, וכן ז' מצות בני נח. תורה מצומצמת, בבחינת זרת, ז-רת, האצבע הקטנה. וכבר אמרו (כתובות, ה, ע"ב) שכל האצבעות למידותיה של תורה. ותורה זו היא בבחינת שור, הנקרא בלשון ארמית "תורא", תר-וא. והוא פני שור לשמאל, במרכבה. והיא תורה של דין, בבחינת ספיקא דאורייתא לחומרא. ושורשה בתרח, תר-ח, תרח - רתח, כעס, כמ"ש חז"ל, כדוגמת שור שכועס ונוגח. ותורה זו היא הממשיכה בזרעו של תרח, בלבן שהיה אצלו תרפים, תר-פים, ובעשו, שכולו כאדרת שער. אדרת, אד-תר. ושורש לבושו של עשו, במש"כ בתולדת חטא אדה"ר, ויתפרו להם עלי תאנה. תפר, תר-פ. כי זו תורה של נפרדות, פ-ר, שנצרך חיבור ותפירה. ומי שפוסק ממשנתו, היינו שדבק בתורה של נפרדות, מאכילים אותו גחלי רתמים. רתם, תר-ם. והוא בבחינת כתר, ב-תר, חתך והפריד. ופה שמדבר דברי תורה אלו של פרוד, עלול ליפול אף לדברים של פרוד, והיינו לשון הרע, שעונשו צרעת, צע-רת. וכן בהרת, בה-רת. וזו תורה של סתירה, סתר, ס-תר, היפך קטרת, קט-רת, קשר, חיבור. וישנה פרכת בין קודש הקודשים לקודש, להבדיל בין תורה פנימית לתורה חיצונית. פרכת, פכ-רת. ועשו המשיך התורה של רתח, כעס, בבחינת אש, כנודע, שדרכו לדלוך בתנור, תר-נו.

ותורה זו היא בבחינת יתר, י-תר, שנעשה נותר, נו-תר. ותוספת זו היא בבחינת רבית, בי-תר. היפך שטנו של עשו יוסף, שהוא תוספת דקדושה, ויודע להפריד תוספת של קלקול, בבחינת אין חלום בלא דברים בטלים, ובכוחו של יוסף לפתור החלום, כמ"ש פרעה. פתר, תר-פ. ופתרון החלום היינו להפריד את התוספת של הדברים בטלים מן החלום.

ובבחינת אמצע, היא תורה של ישראל, ישר-אל, כנודע. ונקרא תורה מלשון שרשרת, שרש-רת, מלשון יושר, ישר, כנ"ל. וזהו תורה בבחינת תור,



מדור קבלה

בלבביפדיה קבלה
אגרת
מילון ערכים בקבלה
אגרת

בלבביפדיה קבלה

אגרת

אור א"ס

עיין כתב וקבלה בשם ר"ה, יגר ואגר ונגר וגור וגרה וגרר, אין בעיקר יסודתם כ"א גר, והענין המובן שגר הוא פתרון כולם בשינוי איזה צד מצדדי הענין הנבדל ההוא. והבן, שאות א', אין סוף, אלופו של עולם. וכל הנבראים בחינת גר, כי אין זה מקומם הגמור, כי מתחלה היה במקום החלל אור א"ס, ונסתלק ונתחדשו נבראים שהם גרים. וכח המקבץ ואוגר את כל הנבראין הוא א"ס, כי הנבראים ביסודם ריבוי, והוא אחד. ולכך פנימיות כח האגר, לאסוף ולצרף את כולם הוא ע"י א', אלופו של עולם.

צמצום

אוגר ענינו קבוץ החלקים ועי"ז מצמצמם למקום אחד. ושורשו אור א"ס שהיה בתוך החלל ונאגר לאור שמסביב לחלל.

קו

קו אור א"ס, אוגר ומצרף את כל פרטי הבריאה. והשתא שאינו מגיע עד סופו אינו אוגר את כולם אלא חלקם, אולם לעת"ל יאגור את הבריאה כולה. והשתא צורת א"ק אוגר את כל הנבראים, כי אבי"ע אינם אלא לבושו, וגם זה אינו באתגליא, אלא בתאכסיא, כי הלבוש מעלים ומסתיר על אור א"ק האוגרו, ונראה בבי"ע עלמא דפרודא. וכאשר יאיר אור א"ק ע"י משיח, "ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד". מאד אותיות אדם כמ"ש רבותינו, אזי יתגלה כח הא"ק שאגרם. ויתר על כן מכח התקוה, "ציפת לישועה", יאיר אור הקו ויאגור את כולם.

עיגולים

עיגול אוגר את כל מה שנמצא בתוכו. ובקלקול, חטא העגל, נטחן העגל עד דק, היפך אגר. ונסתלק א', כח המחבר, ונעשה גר. גר אנכי בארץ, כי חזרה מיתה לישראל כמ"ש בריש ע"ז.

יושר

ג' קוים. ואמרו (מגילה יט ע"א) אמר רב, מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת. נקראת ספר שאם תפרה בחוטי פשתן פסולה. ונקראת אגרת שאם הטיל בה שלשה חוטין גידין כשירה. ג' חוטין דייקא.

שערות

איש שעיר, עשו. וד' מאות איש עמו, נאגרים עמו. והשורש שערות הנאגרים ונקבצים יחד. ועשו נשא את מחלת בת ישמעאל. ועיין מהרש"א (פסחים ק"ב ע"ב) אגרת בת מחלת וכו', תלה אותה באמה, אולי שזה מחלת בת ישמעאל אשת עשו שהולידה רוחות ושדין, וכו', וכה"ג מצינו באדם ק"ל שנים שהיה בנידוי הוליד רוחין וכו'. ועיין חתם סופר (כתובות ג' ע"ב) בלילי רביעי, דהיינו אור ליום ד', שהוא זמן מזיקים (כמ"ש בפסחים שם) דנפקי אגרת בת מחלת, שהוא זמן שליטת מאדים. עשו - אדום - מאדים. בחינת אשה ששערותיה אדומות (כנודע, שהשערות באריך לבנות, בז"א שחורות, ובנוק' אדומות).

אזן

אזן ששמעה בהר סיני. ומצד כך שמיעה ואוגרת את כולם, כדכתיב וישמע שאול את העם (שמואל א, טו, ד). ועיין ריקאנטי (ואתחנן

פה

אכילה בקלקול: כתיב (דברים כח, לט) כרמים תטע ועבדת, ויין לא תשתה ולא תאגר, כי תאכלנו התולעת. וזהו פה לאכילה. וכן כתיב (משלי ו, י) לך אל הנמלה וגו', תכין בקיץ לחמה, אגרה בקציר מאכלה. אגירה לצורך אכילה. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (משנת חסידים, רנו) מחלת ואגרת, הן הריאה והקורקבן, ול"נ שהם הכרס הנקרא אצמוכא והקורקבן. והבן שמקום זה אוגר אוכלים בתוך עצמו.

כח דיבור: עיין עמק המלך (תיקוני שבת פ"ט) סכותה בענן לך מעבור תפלה (איכה ג, מ"ד) והיא אחת מד' קליפות שראה יחזקאל ע"ה, והוא ענן גדול העומד לפני חלונות התפלה, ותכף אגרת בת מחלת ולילית וחיילתיהם רואים איזה תפלה שעלתה שלא כהוגן, וחוטפים אותה וכו'. והבן שהפה אוגר את כל כ"ב אותיות. וכאשר נאגרו אותיות שלא כדבעי, ניתנות לאגרת בת מחלת אגירה דקלקול.

עינים - שבירה

השבירה מעמידה כל דבר בחלקיו לפרטותו. ועיין מלב"ם (משלי פ"ה פ"ה) אגר, יש הבדל בין אגר ובין אסף, מקבץ שאוגר, מציין שמקבץ הגרגרים אחת אחת. והיינו גם בשעת האסיפה הוא באופן של שבירה, אחת אחת.

ועוד. עיין חסד לאברהם (מעין ה', נהר ל"ב) סוד ג' מדות (דקלקול) בסכין. אגרת, ומסוכסכת, ועולה ויורד כנחש. ופירוש אוגרת, היינו שהיא סוד אגרת בת מחלת (וכחה להזיק בראיה, עיין ילקוט ראובני ואתחנן, קיא), שהיא אחת מן הפגימות, והיא פוגמת הנפש מכל צד, וקשה היא הרבה לבנ"א, והיינו נבלה, נבל-ה. נבל - סמא"ל, נבלה - לילית. וזהו שחיטה דקלקול, מיתה דקלקול, שבירה בשם ב"ן גימ' בהמה, כנודע. (ועיין עמק המלך (שער תיקוני התשובה פ"ו) שאגרת בת מחלת בצד ימין, ובצד שמאל לילית, עיי"ש בהרחבה). ועיין חמדת ימים

פ"ו פ"ד) ופירוש מלת שמע ישראל, שפירושו מלשון וישמע שאול, מלשון אסיפה וחיבור. וכן פירשו מפרשים רבים. ובעומק יש ג"ר ויש ז"ת. ג"ר ביסודם אחד (בחינת אח"פ) וזהו אגר, א-גר. אולם כאשר הארה זו מאירה לתתא מצרפת את הז"ת, וזה מכח בחינת ז' שבמלת און. ועיין (במד"ר יב, ג) א"ר רשב"י, זמן נתן הקב"ה לישראל בסיני, ושם המפורש כתוב עליו, לא תירא מפחד לילה, מן אגרת בת מחלת ומרכבתה, ולא מכל המזיקים השולטים בלילה. והבן שהזכירו אגרת וכל סיעתה ומרכבתה, כי זהו בחינת אגר, אגרת, שאוגרת עמה את חילותיה. [וע"ש כן נקראת מחלת, מלשון מחול, שעושה כל חיליותיה כמחול בחינת עיגול והיא בנקודת אמצעית]. ועיין חסד לאברהם (מעין ה', נהר ל"ב) והיינו אוגרת האוספת כל החיילים הטמאים, אימם דשדין אגרת ודאי, ופגימתה קשה הרבה, והם פוגמים אל המחממין עצמם בזרע לבטלה, והיא אוספת אותן הטיפות לעשות בה כרצונה, ומלידה בנים זרים רח"ל, והיא אוגרת ועושה נבלה. ועיין מחזור ויטרי, העתקתי מתשובות רש"י, תפילת מגן אבות (מעין ז') מפורש בשבת משום סכנה תקנוה דהא נתנה רשות למזקין כדתניא (בער"פ קיב ע"ב) וכו' שאגרת בת מחלת וכו'. והקשו א"כ יתקנו גם בלילי רביעי. ולהנ"ל "זי"ן" יום השביעי, דייקא, מכח הארת אות זי"ן שבאון, כנ"ל.

חוטם

אגר, א-גר. א - חוטם אחד. ג"ר, נחלק לג', ב' נקבים ומחיצה צורת וא"ו. וכן ארך אפים, מאריך אפיה וגבי דיליה (ב"ר תולדות סז, ד), ומאריך אפיה עיי"כ אוגר כל הכעס, פרוטה לפרוטה מצטרפת. וזהו בחינת אגורה לשון אוגר ומצרף אגורות זו לזה (מלבד לשון גרה כמ"ש הרד"ק בספר השרשים).

ג"ר. וכן בינה אוגרת בקרבה את כל ז"ת, עובר במעי אמו.

ז"א

עיינ ש"ך (שמות, פכ"ו, פ"א) ואגרמן רמז לוא"ו שבשם הוי"ה (בחינת ז"א) אגרמן, אגר-מן, שנתן להם לישראל בשכר שהלכו אחריו במדבר מן, זהו אגרמן, והמן מן השמים (ז"א) והבן. וזה בחינת מדות, מדה כנגד מדה, הנהגת המשפט. והעושה עבירה נענש, והעושה מצוה מקבל שכר, אגר בארמית שכר. ויש בחינה עליונה יותר, של שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, והוא בחינת שכר מצוה מצוה, שזוכה לצותא לאור הלעיון. והוא בחינת אגר - אסיפה, קיבוץ, חיבור, וזהו גופא שכר מצוה מצוה. והבן שאגר, ומצוה מהותם אחד.

נוק'

נוק' דקלפה נקראת אגרת, כמ"ש (פסחים קיב ע"ב) דתניא לא יצא יחידי בלילה, לא בלילי רבעיות ולא בלילי שבתות, מפני שאגרת בת מחלת היא ושמונה עשר רבוא של מלאכי חבלה יוצאין, וכל אחד יש לו רשות לחבל בפני עצמו. ועיין תוספות רי"ד (פסחים קטז ע"א) מוכח מכאן שכל רוחות רעות המזיקות נקיבות הן. ואע"פ שאיכא זכר סמא"ל כנודע. שתי תשובות לדבר. א. שבערך לקדושה כל רע נוק'. ב. שבטומאה גובר כח הנקבה על הזכר כנודע, ולכך נחשבים כולם נקבות, ע"ש שורש כחם. ועיין מהרש"א (פסחים קי"ב ע"ב) אגרת בת מחלת, תלה אותה באמה, אולי שזה מחלת בת ישמעאל אשת עשו וכו' עיי"ש. באמה דייקא, כנ"ל, שכולה נקבה. ועיין חסד לאברהם (מעין ז', נהר כ"ו) אגרת בת מחלת, היא ג"כ אם השדים, כך פירשו בזוהר בראשית. ועיין שער הגלגולים (הקדמה ח') יש כמה שורשים של נשמות שנשארו בקליפות, הם ונשיהם, בת זוגם. והזכרים יכולים לצאת

(שב"ק, פ"ב) כי סוד הסכין הפגום הוא ס"מ, ופגימת האוגרת היא אגרת בת מחלת, וע"כ צריך להשחיתו הפגום בשבת, יען בקדושת יום השבת ישבותו ויתבטלו פגימות הסכין. ועיין קהלת יעקב ערך ס"מ.

עתיק

העתקה ממקום למקום, והוא מדרגת גר. ועיין רש"ר הירש (דברים פ"א, פי"ז) הגר נעקר מאדמת מולדתו, והוא דומה לפרי שנתלש מקרקע צמיחתו, ומכאן שגר מורה על חוסר קרקע. ואם קדם לו א', הרי משמעות התיבה, לעקור דבר מאדמתו על מנת ליטול אותו לעצמו. נמצא שהמושג גר מונח ביסוד שורש אגר, והוא יכול להיות נתפס כביאורו. ואכן משמעות זו גלויה בלשון מגורה, המקום שמאחסנים בו את התבואה שנאספה. וגם הגר איננו רק מי שנעקר ממולדתו, אלא הוא כבר נקלט (נאגר) במקום אחר. הוא בא אלינו מן הנכר, והתאזרח בקרבנו.

אריך

הפרצוף היחיד שמתפשט בכל העולם הוא אריך, משא"כ או"א וזו"ן קצרי קומה. ואריך ע"ג מתלבשים כולם. וזהו אגר. א-גר. אריך - גר, בכל העולם. וכן אגר, שאריך אוגר ומצורף את כולם ע"י שכולם לבושיו.

אבא

או"א תרי רעין דלא מתפרשין לעלמין. והנה יש בחינת גרש, גר-ש. שע"ז נעשת האשה כגר במקומה. והיפוך גרש, הוא אגר. ובזו"ן שייך אגר, נישואין, ושייך גרש, גרושין. אולם באו"א, לא מתפרשין לעלמין, ותדיר הם בבחינת אגר

אמא

אגר, א-גר. בינה מחד היא ספירה אחת אולם אוגרת בתוכה כל הג"ר כנודע. לדוגמא עיין גר"א (ספר יצירה פ"ח, מ"א) בבינה שהיא כוללת

רש"י שם (משלי ל, א) דברי שלמה שאגר את הבינה והקיאאה. בינה, תפיסת הפרטים (לעומת חכמה, כללות). ולכך נקרא שאגר את הבינה, אגר את כל הפרטים. ועיין אלשיך שם, שאגר את התורה כל פרטיה ודקדוקיה. ועוד פירש שם, שאגר בינה על כל בנ"א. ובספר כד הקמח (פסח) כתב, אגור, שאגר חלציו לחכמה. ועיין רש"י (קהלת א, א) וי"א שהיה אומר כל דבריו בהקהל. וא"כ אגר את בנ"א. ולכך יוסף שנתן עצה של אגירה, נאמר בו אין נבון וחכם כמוך, הקדים נבון לחכם. כי עיקר עצת אגירה מן הבינה, נבון.

דעת

משה דעת דקדושה, דעת המחברת, אוגרת. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן קצב) מאחר שאז החלות להראות את גדלך דייקא, באותיות השם להגדיל כח הקדושה בעולם ולהעביר כח אגרת בת מחלת, ואת יד"ך החזק"ה שהוא בגימ' קט"ן, שהיה אז עדיין משה קטן כשהתחיל להעביר הממשלה מאגרת בת מחלת. ולכך ביקש אעברה נ"א וכו', נוטריקון נחמני אגרת, ר"ל אביי שהוא נחמני רצה אגרת להזיקו (עיין פסחים קיב ע"ב) כמ"ש אי לאו דמכרזו הזהירו בנחמני וכו'. הרי ששם שלו נחמני, רוצה אני לסלק מה שיסלק נחמני, דהיינו מחנות (לשון מחנות - נחמני), אגרת בת מחלת, וזה הנצחון להעביר קליפת טומאה, הוא דוקא אם יכנס לא"י, שאזי יועיל לי זכותא דא"י.

חסד

אברהם - חסד. ושם אשתו הגר - אגר. ועיין כתבי הרמ"מ משקלוב (ביאורי הזהר, קפב) והוא משמש בד' נשים דיליה המושלים בד' תקופות השנה כמבואר בדברי הגאונים, והוא סוד אלמ"ן (ר"ת, א - אגרת. ל - לילית. מ - מחלת. נ - נעמה). וה"ה הגר, שהיא קרובה להקדושה

עתה בעוה"ז מתוך הקליפות אבל נקבותיהם אינם יכולים לצאת כלל עד ביאת המשיח. והם עתה טבועות ומסורות בתוך קליפות הנקבה. ושכחתי מה שמה, אם היא אגרת בת מחלת, או נעמה אמה של שדים. ועיין רמח"ל (על הנביאים) אגרת בת מחלת ונעמה, הם ב' המוחין של נוק' דסט"א.

ועיין ספר חסידים (תק"ז) רבי חנינא בן דוסא גזר על אגרת בת מחלת שלא ילכו בישוב אלא בליל שבת ובליל רבעי, כי אזי הת"ח משמשים מיטותיהם. ועיין פסחים (קיב ע"ב), שאביי גרשם לגמרי.

כתר

תגין כתרי אותיות. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ספר רזא דמהימנותא פ"ז) אגרת מקבץ ת"ג - אר, עיי"ש. תג - אורות.

חכמה

כתיב (משלי פ"ה, פ"ה) אגר בקיץ בן משכיל. ועיין ר' יונה שם, כי השכל מזרז אדם בענינים המחוייבים, וחסרון השכל ימנעו.

ועוד. עיין רש"ר הירש (כי תבא, פכ"ח, פל"ז, ד"ה אגר) אגר הוא גר, גור, לתלוש מן האדמה בתוספת אלף מיוחדת, לתלוש לצורך עצמו לתועלת עצמית. ומכאן אגרת, כתב שאדם הניח בו את המחשבות שהוא אסף ביחס לנושא מסויים. ועיין (שם דברים פ"א, פ"ז) ואם אדם מגיע לכלל דעה מסוימת אך שומר אותה לעצמו, הרי הוא לוקח את פרי מחשבת לבו ומניח אותה במגורת תודעתו. וזו היא אפוא משמעות לא תגורו מפני איש, אל תשמרו דעתכם לעצמכם ממורא בשר ודם.

בינה

עיין תנחומא (וארא, ס"ב) דברי אגור בן יקה (שלמה). למה נקרא שמו אגור, שמאגר את התורה. בין, שהבינה. יקה, שהקיאאה. ולשון

גרו, זה (בעל דינו) שאוגר עליו דברים. ועיין משך חכמה שם, פירוש, שהוא אומר חרשת בתוך שלי, והוא אומר לא חרשת כל עיקר, לא בשדה זו ולא בשדה אחר, וכי מעדין עליו שחרש בתוך שדה, הוחזק כשקרן וחייב, וכו', וזה שאוגר עליו דברים, שמאסף דברים, שמקיבוץ דבריו עם דברי העדים יצא חייב. וכפשוטו פירש שם בגור אריה, שאוגר דברים טענות. ועיין העמק דבר (דברים א, יז) לא תגורו מפני איש וכו', לא תאגרו המפשט מלשמוע הטענות ולחקור הדין. ועיין מאור ושמש שם, ר"ל שמסולקים כל הדינים ונמתקים ברחמים, עיי"ש.

נצח

נודע. שמזרח ת"ת, מערב, יסוד, דרום חסד, צפון גבורה, הוד מטה, נצח מעלה. ואיגרא בארמית גג, עליה. והטעם כי הגג מחבר כל הקצוות יחד, בחינת כנופיא. וע"ש כן נקרא גג, גימ' ו', מחבר כל ו' קצוות. כי לולי נצח כל שאר ה' קצות הם ארעי, אין להם קיום גמור, ומכח נצח נעשה קבע ונצחיות לכל הו"ק. כי הו"ק עולה ע"י עתיק לג"ר, מאבי"ע לאח"פ. וכח שגורם לכך שו"ק שהוא בחינת שית אלפי שנין יעתק לנצחיות, הוא מכח נצח. והוא מעלה, מעלה הכל לנצחיות.

הוד

ממונו של אדם שמעמידו על רגליו. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסדים, רנו) אגרת בת מחלת, נקראת מחמת שאדם רוצה (לקבץ ולאגור) למלאות תאוותו, חפץ. בקבוץ מעות כסף זהב ותכשיטין וכל דבר שיהא שמחה.

ועוד. נו"ה מקום הילוך באדם. ועיין פסחים (ק"ב ע"ב) שגור אביי שלא יעבור אגרת בת מחלת בישוב לעולם, אולם נמצאים בצידי הדרכים.

יסוד

יוסף הוא ה"אוגר" הגדול, שאגר את רוב התבואה של ז' שנות השובע עבור מאכל לשנות

מאד, הוא שורש לנפש הגר. והוא אגרת"א"ל הממונה על מדבר פארן, שממנו סוד אגר"ת הנקראת אגרת בת מחלת. והבן שבקליפה זו אגרת בת מחלת, ובקליפת נגה זהו הגר. ומצטרפת לקדושה לאברהם שהוא אב לגרים - אגר - הגר - גר. כנ"ל בשם הכתב והקבלה. ועיין מדבר קדמות (אות א) אגרת בת מחלת. ראיתי שכתב הרב הגדול מהר"י טאייטאצק זלה"ה, בשם המקובלים, ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים (פסולת דאברהם, ישמעאל, מהגר) היא בת כשדיא"ל המכשף המצרי, וגרשה ישמעאל במצות אביו והיתה מעבורת וילדה מחלת, והאם והבת נשתתפו במדבר ההוא מלא כשפים, ורוח אחד שולט עליו, אגרת"א"ל, ונמשך הרוח אצל מחלת שהיתה יפה מאד ונתעברה וילדה בת וקראה אגרת ע"ש הרוח, ואח"כ יצאה מחלת מהמדבר והיתה אשת עשו, ואגרת בתה נשארה במדבר.

גבורה

כתיב (דברים א, יז) לא תגורו מפני איש. ואמרו (סנהדרין ו ע"ב) רבי יהושע בן קרחה אומר, מנין לתלמיד שיושב לפני רבו וראה זכות לעני וחובה לעשיר, מנין שלא ישתוק, שנאמר לא תגורו מפני איש. לא תכפו ותאגרו דבריהם מפני פחד איש, כמ"ש (ז ע"א) לישנא דכנושי, שנאמר ויין לא תשתה ולא תאגר, אגרה בקיץ מאכלה, אגר בקיץ. ועיין רש"י שם, לא תגורו, לא תכניס דברין מפני איש, לשון (משלי י, ה) אוגר בקיץ. ובעומק לשון כפול. לשון פחד, ולשון אסיפה. מתוך הפחד, אוסף דבריו אל תוך עצמו ואוגרם לעצמו. ועיין מזרחי שם, כאילו אמר לא תאגרו, וחסר אלף. וע"ש כן נקרא אגרוף, שאוגר את כל אצבעותיו יחד, ועי"כ נעשה תוקף וגבורה.

תפארת

קו אמצע מכריע בין ימין ושמאל, ובין בעלי דין. וכתיב (דברים א, טז) ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו, ובין גרו. ודרשו בספרי על אתר, ובין

נפש

כח המעשה. והוא הנקרא מעשה אורג (ארג, אגר) (שמות כח, לב). ועיין כתבי המ"מ משקלוב (ביאורי זוהר, קפד) המלאכים תיקונן בסוד דבור התורה, והשדים תיקונן בעשית המצות. וכנגד מעשה ארג דקדושה. אגרת בת מחלת, כנ"ל

רוח

חנופה (עיין קידושין מט ע"ב) ועיין סוטה (מא ע"ב) מיום שגבר אגרופה של חנופה. ועיין סוטה שם שהחניפו לאגריפס. והבן, אגר, אגרוף, אגריפס. שורשם חד

נשמה

היום לעשותם, ז"ת, בחינת נפש רוח. ולמחר לקבל שכרם, אגרא, בחינת נשמה, שבת, יומא דנשמתא.

חיה

הארת חיה דנפש אלוקית מסלקת חיה דנפש בהמית בכלל, וחיה רעה בפרט. ואמרו זוה"ק (בחוקתי, קיד ע"א) והשבתתי חיה רעה מן הארץ, דא חיה דזינא בישא לתתא, ומאי איהי, אגרת בת מחלת, היא וכל סייעתא דילה

יחידה

כנגד יחידה דקדושה איכא יחיד דקלקול. ומצד כך אמרו (פסחים קיד ע"ב) לא יצא יחידי בלילה, לא בלילי רבעיות ולא בלילי שבתות מפני שאגרת בת מחלת היא ושמונה עשרה רבוא של מלאכי חבלה יוצאין. "וכל אחד ואחד יש לו רשות לחבל בפני עצמו". כל אחד בפני עצמו, דייקא.

הרעב. והבן שביסוד נקבצים ונאגרים ה"ח וה"ג, כנודע. ולכך נקרא אגר, שאוגר ה"ח וה"ג. ומצד הקלקול אמרו (זהר חדש, נח) הזדמן להם אותו איש גדול של אגרת בת מחלת, ושמו יוסף השד. ונקרא יוסף דייקא כמ"ש בחסד לאברהם (עיין ערך קטן און) והם פוגמין אל המחממין עצמן בשז"ל, והיא האוספת (יוסף - אסופה) אותן הטיפות לעשות בה כרצונה, ומלידה בנים זרים רח"ל.

מלכות

עיין פרי עץ חיים (שער הפורים פ"ה) יסוד אבא כשהוא בנוק' נקרא אגרת. ועיין ספר השרשים לרד"ק (ערך אגרת) ואגרת פתוחה (נחמיה ו, ה) ענינה ידוע, והוא הספר השלוח, וגם היא לשון אסיפה, לפי שאוספין בה דברים הרבה נקראת המגילה אגרת. ועיין רש"ר הירש (כי תבא פכ"ח פל"ז) אגרת, כתב שאדם הניח בו את המחשבות שהוא אסף ביחס לנושא מסוים. ועיקר כח המחשבה נאגר בחלום הלילה שאז עולים העשנים למוח, כנודע, ונאגר יחד כל המחשבות. ואמרו (ברכות נה ע"ב) ואמר ר' חסדא, חלמא דלא מפשר כאגרתא דלא מקריא. ואמרו שם (נו ע"א), בר הדיא מפשר חלמיה הוה, מאן דיהיב ליה אגרא מפשר למעליותא, ומאן דלא יהיב ליה אגרא מפשר ליה לגריעותא. והבן שמי שנתן לו שכר, "אגרא", נעשה אגרת דמקריא. ומי שלא נתן לו "אגרא", נעשה אגרת דלא מפשר, הכל מעורב. באופן של בלבול. ועיין כתבי המ"מ משקלוב (ביאורי זוהר קפ"ד) ומסוד אגרת בת מחלת נמשך סוד אגרת, גזירות רעות, ונמחלו עונות ישראל, ונעשה להם נס ושמחה ויו"ט, כמו פורים, שהמגילה נקראת אגרת.

מילון ערכים בקבלה

אגרת - אגרטל

וביתר חידוד, כתב במגלה עמוקות (פנחס, ד"ה ומה שכתב משה) וז"ל, סוד אגרת, הוא סוד ד' פעמים קנ"א (בגימט'), כי כנף בגימט' ק"ג, ועם הכולל קנ"א, כי בשם קנ"א שהוא אהי"ה דההי"ן, שם נחלק ד' מלאכים, סוד ד' כנפות הארץ (כנף גימט' ק"ג) שמקבצין נדחי ישראל. והוא סוד פנחס (שעולה) ד' פעמים ב"ן. ז"ש בן אהרן הכהן, כמו שאהרן הוא כולל ד' פעמים דין, ד' כנפות החיות (עולה ד' פעמים דין) רנ"ו (אהרן), ומאחר שהוא קריינא דאגרתא (איהו להוי פרוונקא), והיה הוא הגואל להוי פרוונקא, עכ"ל.

ובכללות, אגרת כנגד מלכות, עולם העשיה, וכמ"ש בברית כהונת עולם (מאמר הסתר אסתר, פ"א) וז"ל, ומקרי אגרת מלשון סיפורי מעשיות בעולם העשיה, והיא מאסף לכל המחנות, כטעם אגרה בקיץ לחמה, עכ"ל.

ובחינה נוספת של אגרת היא בינה, וכמ"ש שם (פ"ב) וז"ל, אגרת הוא בסוד הבינה, הסובבת לבחינת ספר בסוד שער (ועיי"ש סוד השער, ואגרת מנין דוכ"ו יתרים על שער, עיי"ש בהרחבה), עכ"ל. ועיין עץ חיים (שער מ"ט, פ"ט) סוד אגרת בת מחלת בסוד הבינה דקלקול.

ובתיקון אגרטל, אגר-טל, ואוגר את סוד ט"ל אורות. והוא כלי, בחינת מלכות. אגרטל בגימט' גמר, בחינת מלכות, סוף וגמר.

כתב הרמ"ק (פרדס רימונים, שער כג, פ"א, ערך אגרת) וז"ל, אגרת - לשון קבוץ, כענין ארה בקציר (משלי, ו), והוא כינוי אל המלכות שהיא מקבצת השפע בתוכה. ובהיות השפע מצד החסד, נקרא אגורת כסף, עכ"ל.

ובפרטות יותר, איתא בפע"ח (שער ר"ח חנוכה ופורים, פ"ה) וז"ל, יסוד אבא נכנס ברחל, והיא לו לבית. וז"ש רז"ל בענין המגילה, נקרא ספר ונקרא אגרת. כי מגילה לשון גילוי, והוא יסוד אבא, שהוא מגולה חוץ מיסוד רחל, כשהוא במקומו בז"א נקרא ספר, וכשהוא בנוק' נקרא אגרת, עכ"ל. ועיין שער הכוונות (דרושי חג הפורים, דרוש א). וכתב במחברת הקודש (שער הפורים) וז"ל, ונקרא אגרת, לפי שבז"א היסוד אבא מתעלם בתוכו ואינו יוצא לחוץ, לזה אנו קוראים וגוללים, לפי שהוא נעלם, אבל ביסוד שלה יוצא לחוץ ומתגלה, לכן פשטה כאגרת, לפי שהוא מגולה וכו'. ולכן תיבת מגלה חסר יו"ד להורות שיסוד אבא שהוא אות יו"ד דהוי"ה, הוא מתפשט עד סוף יסוד ז"א. ולכן צריך להתפשט המגלה כאגרת, לפרסומי ניסא, היינו נ"ה דיסוד אבא, עכ"ל.

וכתב שם ובלקוטי תורה (יחזקאל, אות ט, ועוד), וז"ל, הנה אגרת ע"ה עולה שכ"ה ופ"ר - מנצפ"ך, קיבוץ כל הדינים, עכ"ל. ולפ"ז נקראת אגרת מלשון שאוגרת בתוכה כל הדינים, זכרים ונוק', שכ"ה ופ"ר, כנודע. והיינו שבפשטות אוגרת את הזכר והנוק', בחינת שטר קידושין, היפך שטר גיטין, אגרת שבוקין, כמ"ש בסוגיות במחשבה. אולם בפרטות, אוגרת את כללות הדינים שבדוכ' ונוק', שכ"ה - פ"ר. ועיין מאורי אור (ערך אגרת).



מדור ארמית

מילון ערכים בארמית

**אגרת - אוגרת - פטקא - פתקא -
פרסטגמא - איגרת - גרגילא**

מילון ערכים בארמית

אגרת - אוגרת - פטקא - פתקא - פרסטגמא - איגרת - גרגילא

ואמרו (גיטין, פה, ע"ב) אמר אביי, האי מאן דכתב גיטא, לא לכתוב וכו', איגרת, דמשמע איגרת, אלא אגרת. ופרש"י וז"ל, ביו"ד, דמשמע איגרת לשון גג, עכ"ל. אולם במאירי שם כתב וז"ל, לא יכתוב איגרת ביו"ד שיש לטעות בו שיהו שני תיבות (אי-גרת, עיין קרבן נתנאל, גיטין, פ"ט, אות ז), ושיהא משמעו אם זינת, מלשון הנואף והנואפת, שתרגום ירושלמי שבו גיירא וגיירתא, והוא לשון האמור במסכת ע"ז (י, ע"ב) על בתו של אסורוס גר גירא, וא"כ משמען של דברים שיהא גט אם זינת, הא אם לא זינת לא גט, עכ"ל. ומקור הדברים ברמב"ם (הלכות גירושין, פ"ד, ה"ג). וברא"ש שם (סימן ד) בשם הרי"ף.

ולפ"ז אפשר שע"ש כן נקראת מגילת אסתר אגרת, לשון זנות, כי ח"ו נראה כזונה עם אחשוורוש תחת בעלה, מרדכי. וכבר אמרו אסתר קרקע עולם היתה, אבל נראה כזנות. וכן נקרא גט אגרת, לשון זנות, למ"ד שמותר לגרש אשתו אם מצא בה דבר ערוה דייקא. ולכן נקראת מגילת אסתר ספר, כאמיתה של תורה, כי זו זנות כאמיתה של תורה.

וכתב בספר יפה מהישועה (פרק כג, ד"ה רבינו ואנטונינוס) וז"ל, היתה לו לאנטונינוס בת ושמה גילה, יום אחד שלח לו רבי עם שליחו עשב ושמו גרגיר, שקוראים לו בסורית גרגילא וכו'. והנה גרגילא, ר"ל בזה שזנתה בתו, ששמה גילה, כי בסורית השם לזנות הוא גר (לשון נגר אחר תאות) כמו שנזכר בתלמוד, מאן דכתב גיטא לא לכתב איגרת דמשמע איגרת, כלומר זנתה, עכ"ל.

כתב בערוך ערך אגרת, וז"ל, איגרת בקורת - פירוש כתב הכרזה שכותבין ומכריזין שדה זה עומד למכור בכך וכך ממון, כל מי שירצה ליתן יותר יבא ויתן. אגרות שום ואגרות מזון ואגרות רשות (מו"ק, יח), פירוש, אגרות שום, שום היתומין. אגרות מזון, מזונות אלמנה. אגרות של רשות, שאילת שלום, עכ"ל. ושלוח האגרות ע"י דוור, עיין ערוך ערך דוור. וערך פטקא, וערך פתקא, וערך פרסטגמא.

ובלשון לע"ז נקרא אגרת כרטיס, כמ"ש בערוך ערך כרטיס, וז"ל, (כתובות דירושלמי, פרק הכותב לאשתו), דבר נש מימר אבד כרטיס עבד חורן, פירוש בלשון יוני ורומי אגרת ושטר, עכ"ל. ועיין ערוך ערך מרוס.

עוד כתב בערוך ערך אגרת, וז"ל, (פסחים, קיא, בגמ' דלא יפחתו לו) ואגרת אזלת אוסיא בלוסיא, מין לחש ושמות של שדים, עכ"ל. ועיין בענין זה במילון ערכים בקבלה, ערך זה. ועיין ערוך ערך אדנקי.

וקרוב לאגרת אוגרת, וכתב בערוך ערך אוגרת, וז"ל, אוגרת פסולה (בחולין, דף יז), בגמרא וחוז' ממגל קציר, ומפורש משני צדדים היא האוגרת, עכ"ל. וז"ל הגמ' שם, היכי דמי אוגרת היכי דמי מסכסכת, א"ר אליעזר, אוגרת משתי רוחות, מסכסכת מרוח אחת. וכתב רש"י (חולין, טו, ע"ב) וז"ל, מגירה - סכין מלא פגימות ואין משופעות כשל מגל - קציר, אלא מכוונות שיש לפגימה מורשא מכאן ומכאן כסתם פגימות אוגרת ומגירה בלע"ז סייג"א, עכ"ל. ועוד כתב שם (יז, ע"ב, ד"ה משני רוחות) וז"ל, אוגרת, לשון (משלי, ו) אגרה בקציר מאכלה, לשון אסיפה, שאוגרת הציפורן לתוכה בין ב' עוקציה, עכ"ל.

עבודה

בלבבפדיה עבודת ה' אגרת

י

ה'אגרת' מצרפת את ה'כתב' ואת ה'על-פה' • שורש ה'נהפוך הוא' - תושבע"פ שנתהפך למדרגת תושב"כ • מדרגת ה'על-פה' ומדרגת הכתב במתן תורה • ערב-רב שבמתן תורה וערב רב שב'הדר קיבלוה' • ג' האגרות שבמגילת אסתר • 'סוד' דפורים - מכח מקום ה'בין לבין' • מדרגת ה'בין' שבנביא • עומק הגילוי דפורים - ה'אחד' שבראשית וה'אחד' שבאחרית ומה שביניהם • פורים דפרזין - 'אין סוף', פורים דמוקפין - גבול • מדרגת לבנה דפורים דפרזים ומדרגת לבנה דמוקפין וצירופם • פורים דמוקפין זה תורה שבכתב • אור ה'פרזים' שמאיר ב'מוקפין' • אור התושבע"פ שמאיר בתוך הגבול של ה'כתב' • פורים - גילוי ה'כלתי בעל גבול' שבתוך האדם

מחשבה

בלבבפדיה מחשבה אגרת

יז

כמה מיני אגרות, ובכתיבתה עם י' היא בבחינת איגרא • טיט היון - יורד ואינו עולה היפך האיגרא - שעולה ואינו יורד • גבריאל נצח שרו של פרס וביטל האגרת • אגרת - אוגרת ומצרפת בתוכה, בחינת גרות ענין צירוף ותוספת על הכלל, ובבחינתה וסף על כ"ב אותיות מנצפ"ך ונעשה כ"ז - בחינת זך דחנוכה • בחנוכה ופורים נתגלה מדרגת אגרת, בחנוכה תורה שבע"פ ובפורים מדרגת תורה שבכתב • אגרת בת מחלת - קליפת עשיו שעולה ואינו יורד, כנגד יעקב שמצרף תתא לעילא ובחינתו 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה' • בצד התיקון מדרגת יון ואדום מתנגדות ומכניעות זו את זו • מדרגת אגרת מבחינת ר"ה השייך לחנוכה, שנפתחי בו ג' ספרים - אגרות ודנים בהם אם יכתב חובה - נפילה או זכות - צירוף עם העליה • בחינת יעקב שמצרף תתא לעילא בלא המתנה, ועשיו התנגד לו בזהמ ולא נתן לקבוע מקומו לעילא, וחושם בן דן הוריד ראשו מבחינת 'משם אורידך'

אוצר האותיות אגרת

כה

מגילה נקראת ספר ונקראת אגרת, שמתחילה בחינתה תושבע"פ והפכה לתושב"כ, והיא 'הדר קבלוה' אחר שקבלו במת"ת מתחילה בכפיה תושבע"פ ולאחר זמן כתושב"כ • בגילוי דמת"ת וכן בגילוי דפורים נתגלה מציאות הגרים, והיינו במילת 'אגרת' שמורה על הראשית והאחרית ועל הממוצע, שמתגלה בו שגם בהסתרה במקום שבין הראשית לאחרית קוב"ה אחד • ע' ימים היו בין האגרות, שכל מעשה הפורים הוא במציאות ה'בין', ובחינת פורים 'נכנס יין יצא סוד' - שעולה ע', וכן גילוי משיח בן דוד ששנותיו ע', ומקבל מהא' - הראשית ומגלה הת' - האחרית • כח הנבואה הוא מכח ה'בין', מכח משה שנתנבא מבין הכרובים, ובפורים נתגלתה מדרגת גילוי גדולה מנבואה במדרגת ה'בין' • פורים אינו בטל לעת"ל, דגילוי הפורים הוא ההבחנה בין הגילוי של הראשית -

שקודם העולם, לגילוי האחרית - שאחר העולם • ' בחינות ד'אין בין' יש בפורים, בין פורים קטן לפורים גדול, ובין פורים דפרזים לפורים דמוקפים, ובהם מתגלה הארת 'אגרת' שבקלקולה היא 'זד' - שורש עמלק, ובתיקונה היא מגלה הלבנה בבחינת רביעי - בחסרון, ובשבת - בשלימות • קורים המגילה ב' פעמים - בלילה וביום - כנגד תורה בכתב ותורה שבע"פ, שבבחינת 'אגרת' היא מתהפכת מע"פ לכתב • אף 'המלך אחשורוש' מכוון לקוב"ה, והוא מלשון ראשית ואחרית • אסתר סוף הניסים - דהסתרה היינו בחינת אחרית

לב

סוגיות במחשבה אגרת

רל"א שערים

לה

צירוף

א-ג • א-ר • א-ת • ג-ר • ג-ת • ר-ת

קבלה

קט

בלבביפדיה קבלה אגרת

אור א"ס • צמצום • קו • עיגולים • יושר • שערות • און • חוטם • פה • עינים - שבירה • עתיק • אריך • אבא • אמא • ז"א • נוק' • כתר • חכמה • בינה • דעת חסד • גבורה • תפארת • נצח • הוד • יסוד • מלכות • נפש • רוח • נשמה • חיה • יחידה

מח

מילון ערכים בקבלה אגרת - אגרטל

ערכים

נ

מילון ערכים בארמית

אגרת - אוגרת - פטקא - פתקא - פרסטגמא - איגרת - גרגילא

ערך אגרת

עבודה

בלבביפדיה עבודת ה' בטא (ביטוי)

גדר ה'מבטא' - הבטה בעין שיצאה לפועל באמירה • ראייה של עין טובה מולידה לשון טוב וראייה של עין רעה מולידה לשון הרע • גדר הבליטה שבהבטה דקלקול שמתלשלת לסיפור לשוה"ר • הראייה - שורש כח הדיבור שבפה ושורש כח האכילה שבפה • שורש ה'בטן רשעים תחסר' - הצרות עין שרואה את המאכל בחסרונו • עומק ה"מים גנובים ימתקו" המתגלה באכילת הרשע - מכח שאין לו באכילה את חלקו שלו אף כשהאוכל הוא קניינו • עומק ה'תשלומי כפל' דגנב - מכח שאינו מתחבר לממון כמות שהוא אלא ל"יש לו מנה רוצה מאתיים" • עומק הבליטה דתיקון המתגלה בהריון מכח ה'עובר ירך אמו' • סדר תהליך האכילה המתגלה באכילה דתיקון לעומת ה'הלעיטני נא' שבאכילה דקלקול • שורש האכילה דתיקון שמתגלה במן שבאה מהדברי תורה לעומת שורש האכילה דקלקול של "בזעת אפיך תאכל לחם" שבאה מסיפור לשוה"ר • כח האכילה שבפה מכח ה'מדבר' שבפה ועובר שאין לו כח דיבור אכילתו מאמו משורש דיבורה של אמו • אכילת העובר מכח הטבור - גילוי שורש הראייה של האכילה בבחינת 'טובה ראייתה' שבטבור • שורש ה'טוב עין' של משה רבינו שמשתלשל ל'דבר אחד לדור' ומשם משתלשלת האכילה שבירידת המן • גילוי ה'בטן רשעים תחסר מכח הפסולת היוצאת לעומת האכילה השלימה שבמן מכח שנבלע באיברים • עומק המחייב של המצוות מכח "מושבע ועומד מהר סיני" - בכדי להגיע לשובע השלם שע"י קיום המצוות • הרע שיוצא באופן של רעי לעומת הטוב שנבלע באיברים

מחשבה

בלבביפדיה מחשבה בטא (ביטוי)

שקר • במעשה דהורדוס שהרג את כל החכמים
ועיוור את בבא בן בוטא • התיקון של דבר בולט
הוא החסר שמשלים אותו וכך הם הופכים
לאמת • התיקון של ארץ ישראל • ביטוי דתיקון

המקור לשורש ביטוי בתורה • ביטוי להרע או
להיטיב • שורש השבועה להרע ולהיטיב הוא
בעץ הדעת טוב ורע ובחטא אדה"ר • ביאור
מחלוקת ר' ישמעאל ור' עקיבא האם חייב אדם
על שבועה לשעבר • שבועת ביטוי ושבועת

סוגיות במחשבה במא (ביטוי)

כד

רל"א שערים

צירוף

ב-ט • ב-א • ט-א

כז

קבלה

בלבביפדיה קבלה במא (ביטוי)

לג

אור א"ס • צמצום • קו • עיגולים • יושר • שערות • און • חוטם • פה • עינים • שבירה • עתיק • אריך • אבא • אמא • ז"א • נוק' • כתר • חכמה • בינה
• דעת חסד • גבורה • תפארת • נצח • הוד • יסוד • מלכות • נפש • רוח • נשמה • חיה • יחידה

מילון ערכים בקבלה במא (ביטוי)

לח

ארמית

מילון ערכים בארמית

מא

בטא - אבטת - אבטומטוס - סלבטיקו אבמטיס - אנבטאות - חבט - שיבוטא